МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Кваліфікаційна робота магістра

на тему: «Формування позитивного іміджу навчального закладу ЗОШ №87»

Виконав: студент 2 курсу, групи 8.0731-зокс
спеціальності 073 Менеджмент
освітньої програми Менеджмент закладів освіти, культурі та спорту
Бабіченко Олександра Сергіївна
Керівник: доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, к.е.н, доцент
Маказан Є.В.
Рецензент: завідувач кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, доктор наукт державного управління, професор
Бікулов Д.Т.

Запоріжжя 2022

МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет менеджменту
Кафедра бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
Освітньо-кваліфікаційний рівень магістр
Спеціальність 073Менеджмент
Освітня програма Менеджмент закладів освіти, культурі та спорту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри _____
Д.Т. Бікулов
«____»_____2022 року

З А В Д А Н Н Я

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Бабіченко Олександри Сергіївни

1. Тема роботи «Формування позитивного іміджу навчального закладу ЗОШ №87»
керівник роботи Маказан Євгенія Василівна доцент кафедри бізнес-адміністрування і менеджменту зовнішньоекономічної діяльності, кандидат економічних наук, доцент

затверджені наказом ЗНУ від 25.05.2021 року № 583-с
2. Строк подання студентом роботи 23.11.2022 р.
3. Вихідні дані до роботи навчальні посібники, монографії, періодичні та аналітичні вітчизняні та зарубіжні матеріали, фінансова звітність підприємства. Інтернет ресурси

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)
1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ
2. МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ІМЕДЖЕМ ЛІЦЕЮ № 87 У М. ЗАПОРІЖЖЯ
3. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ШКОЛИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙОНОЇ ОСВІТИ

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)
1 таблиць
3 рисунка

6.Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Маказан Є.В.		
2	Маказан Є.В.		
3	Маказан Є.В.		

7. Дата видачі завдання 20.04.2022 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Затвердження теми кваліфікаційної роботи у наукового керівника.	20.04.2022	
2.	Затвердження змісту роботи.	30.04.2022	
3.	Огляд літератури за темою кваліфікаційної роботи.	30.04.22-16.05.22	
4.	Розробка чернетки І розділу кваліфікаційної роботи.	17.05.21-23.05.22	
5.	Написання І розділу кваліфікаційної роботи.	24.05.21-27.05.22	
6.	Збір розрахунково-аналітичного матеріалу за темою.	28.05.21-25.06.22	
7.	Розробка чернетки ІІ розділу кваліфікаційної роботи.	26.06.21-29.08.22	
8.	Написання ІІ розділу кваліфікаційної роботи.	30.08.21-06.09.22	
9.	Розробка чернетки ІІІ розділу кваліфікаційної роботи.	07.09.21-14.09.22	
10.	Написання ІІІ розділу кваліфікаційної роботи.	15.09.21-29.10.22	
11.	Оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог.	30.10.21-02.11.22	
12.	Попередній захист кваліфікаційної роботи.	09.11.2022	
13.	Проходження нормоконтролю.	09.11.21-22.11.22	
14.	Подання кваліфікаційної роботи на кафедру.	23.11.2022	
15.	Захист кваліфікаційної роботи.	грудень 2022	

Студент _____ О.С.Бабіченко
(підпис) (ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____ Є.В. Маказан
(підпис) (ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер _____ Т.М. Магомедова
(підпис) (ініціали та прізвище)

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ, СИМВОЛІВ ТА ОДИНИЦЬ

НЗ – навчальний заклад

ВНЗ – вищий навчальний заклад

ЗІЗ – засоби індивідуального захисту

ДФН – дистанційна форма навчання

МОН – міністерство освіти та науки

ВПО – внутрішньо-переміщена особа

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота магістра: 79 с., 3 рис., 1 табл., 62 джерел.

Об’єкт дослідження: Запорізький ліцей № 87.

Предмет дослідження: засади та методи управління іміджем загальноосвітнього закладу.

Мета роботи - проаналізувати управління іміджем загальноосвітнього закладу та визначити проблеми управління закладу, які впливають на його імідж та запропонувати шляхи їх вирішення.

Спеціальними завданнями дослідження були:

1. Проаналізувати сутність та структура управління загальноосвітнім навчальним закладом.
2. Дослідити методи та управління іміджем закладами середньої освіти.
3. Розглянути основні принципи управління ланками школами, які впливають на формування іміджу закладу.
4. Вивчити аспекти формування іміджу навчального закладу.
5. Проаналізувати діяльність школи № 87 у м. Запоріжжі.
6. Виявити проблеми формування позитивного іміджу під час дистанційного навчання та запропонувати шляхи їх вирішення.

Результати дослідження можна буде використовувати в ліцеї № 87 м. Запоріжжя.

УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ, ІМІДЖ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ, СТРУКТУРА УПРАВЛІННЯ, МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ

ABSTRACT

Thesis of the Mster’s Degree: 79 pages, 3 figures, 1 table, 62 sources.

Object of research: Zaporizhzhia Lyceum No. 87 performs.

The subject of research: principles and methods of managing the image of a general educational institution.

The purpose of the work is to analyze the management of the image of a general educational institution and to identify the problems of the management of the institution that affect its image and to propose ways of solving them to improve the image of the educational institution.

The special tasks of the diploma research were:

1. Analyze the essence and structure of the management of a general educational institution;

2. To study methods and image management of secondary education institutions

3. Consider the management of junior, middle and senior levels of schools

4. To study the aspects of formation of the image of the educational institution

5. To analyze the activities of school No. 87 in the city of Zaporozhye.

6. Identify the problems of distance learning that affect image formation and propose ways to solve them.

The results of the study can be used at the enterprise of lyceum 87, Zaporizhzhya.

MANAGEMENT OF AN EDUCATIONAL INSTITUTION, IMAGE OF AN EDUCATIONAL INSTITUTION, MANAGEMENT STRUCTURE, METHODS OF FORMING A POSITIVE IMAGE OF AN EDUCATIONAL INSTITUTION

ЗМІСТ

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МГІСТРА…… 2
ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, СКОРОЧЕНЬ, СИМВОЛІВ ТА ОДИНИЦЬ…… 4
РЕФЕРАТ…….. 5
ABSTRACT……... 6
ВСТУП…….. 8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ В ЗАКЛДАХ ОСВІТИ……. 11
1.1 Сутність, структура та методи управління загальноосвітнім навчальним закладом…….. 11
1.2 Основні принципи управління ланками школи……..... 13
1.3 Теоретичні аспекти формування іміджу навчального закладу……. 16
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ УПРАЛВІННЯ ТА ІМІДЖУ ЛІЦЕЮ 87 В М. ЗАПОРІЖЖІ……. 20
2.1 Загальна характеристика навчального закладу…… …….. 20
2.2 Система та структура управління, які впливають на імідж закладу…. 25
2.3 Вплив воєнного стану та пандемії на імідж навчального закладу…. 36
2.4 Технологія формування позитивного іміджу школи…….. 42
РОЗДІЛ 3. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ШКОЛИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ……..…….. 48
3.1. Вдосконалення системи освіти під час дистанційного навчання…. 48
3.2. Формування позитивного іміджу школи…… 59
3.3 Тенденції розвитку іміджу загальноосвітнього навчального закладу…….. 64
ВИСНОВКИ……. 71
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ……...
ДОДАТКИ……

.

ВСТУП

Ефективне функціонування будь-якої освітньої системи залежить від управління нею. В умовах серйозних змін у суспільно-політичному та соціально-економічному житті питання вдосконалення управління освітніми організаціями останнім часом набуває особливого значення. Зрозуміло, що управління на традиційних засадах для становлення позитивного іміджу не відповідає вимогам сьогодення і потребує негайної перебудови. Крім того, об'єктивними науковими дослідженнями та практичною діяльністю доведено, що збереження застарілих методів в управлінні освітньою системою є головною причиною її повільного реформування та адаптації до вимог сьогодення, і існує нагальна необхідність застосування теорія і практика освітнього менеджменту [1].

Проблема сучасного освітнього менеджменту має різні аспекти і завжди була об'єктом вивчення багатьох українських і зарубіжних вчених, серед яких Г. Дмитренко, Г. Єльникова, І. Зязюн, В. Кремень, В. Луговий, В. Мадзігон, В. Маслов, Н. Ничкало, В. Олійник, М. Поташник, Т. Шамова, І. Лікарчук та ін

Сьогодні з точки зору управління освітою в науковій літературі більш ґрунтовно висунуто теоретичні основи наукового управління освітою, а на цій основі – розвиток системи освіти, якості освіти, системи управління тощо. Розвиток освіти, системне управління навчальними закладами, теоретичні основи і технології педагогічної освіти, теоретичні основи неперервної освіти тощо [2, с. 3].

Освітній менеджмент розглядається як специфічний вид і мистецтво управлінської діяльності, що включає комплекс принципів, методів, форм організації та технічних прийомів управління освітніми системами різних типів і типів, спрямованих на їх формування, ефективне функціонування та розвитку [3].

Виходячи з цього, слід звернути увагу на оптимізацію структури навчальних закладів як найбільш певної форми існування.

Надання якісних освітніх послуг було і залишається актуальним питанням державної політики. У складних епідеміологічних ситуаціях використання засобів дистанційного навчання є необхідним кроком для забезпечення отримання учнями та студентами належного рівня освіти. Водночас широке застосування сучасних технологій є надскладним завданням, яке призвело до виникнення багатьох труднощів, що впливають на формування позитивного іміджу закладів. Враховуючи необхідність продовження продуктивної роботи з впровадження відповідних і водночас прогресивних методів дистанційного навчання, необхідно деталізувати основні проблеми та пріоритети дистанційної освіти в сучасних умовах. Необхідність продовження виконання завдань, визначених Національною стратегією розвитку освіти України на період до 2021 року, та створення дієвого механізму реалізації освітньої політики в складних умовах сьогодення змушує нас постійно переглядати питання підвищення якості дистанційної освіти. . Карантинні обмеження суттєво вплинули на організацію навчального процесу та зумовили необхідність наукових досліджень для визначення проблем та перспектив дистанційної освіти як сучасної форми навчання в умовах пандемії.

В умовах комерційного ринку в Україні суспільна свідомість почала оперувати поняттями: індивідуальність, образ суб’єкта соціально-економічних відносин у конкурентному середовищі, що призвело до необхідності визначення найбільш успішних суб’єктів у ринковий простір, що вплинуло й на освітню систему. На думку В. Слободчикова, виховання — це насамперед історія, шлях становлення «справжньої людини» у всіх дарах і врожаях. Водночас це також спосіб для кожного зберегти власний імідж, обличчя[1, с. 6] та індивідуальність. Освіта сама по собі є життєво важливою функцією, без якої не може бути суспільства. Воно одночасно виконує культурну, соціальну, економічну та етичну функції, забезпечуючи спадковість, поширення знань, ноу-хау, норм розвитку, відтворюючи та розвиваючи потенціал суспільства до

прогресу, прогресу, оновлення, змін, у тому числі в економічній сфері[2, с. 4]. Навчальний заклад як відкрита соціально-виховна система взаємодіє з багатьма соціальними інститутами зовнішнього середовища. Проблема зовнішньої репрезентації закладів існувала завжди, але в сучасних соціокультурних умовах вона проявляється більш масштабно.

Мета дослідження – проаналізувати управління іміджем загальноосвітнього закладу та визначити проблеми управління, які впливають на формування позитивного іміджу освітнього закладу та запропонувати шляхи їх вирішення.

Завданнями кваліфікаційної роботи магістра є:

1. Проаналізувати сутність та структура управління загальноосвітнім навчальним закладом.
2. Дослідити методи та управління іміджем в закладах середньої освіти.
3. Розглянути основні принципи управління ланками школами, які впливають на формування іміджу закладу.
4. Вивчити аспекти формування іміджу навчального закладу.
5. Проаналізувати діяльність школи № 87 у м. Запоріжжі.
6. Виявити проблеми формування позитивного іміджу під час дистанційного навчання та запропонувати шляхи їх вирішення.

Предмет кваліфікаційної роботи магістра – засади та методи управління іміджем загальноосвітнього закладу.

Об’єктом роботи – діяльність школи № 87 у м. Запоріжжі.

Методи дослідження – теоретичні та емпіричні. Теоретичні: аналіз та систематизація наукової літератури, нормативно-правових документів; емпіричні: спостереження.

РОЗДІЛ 1
ТЕОЕРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ В ЗАКЛДАХ ОСВІТИ

1.1 Сутність, структура та методи управління загальноосвітнім навчальним закладом

Поняття «менеджмент» міцно увійшло в ужиток у багатьох галузях знань. Так, існує управління біохімічними процесами в живих організмах, управління технічними засобами, машинами та управління соціальними процесами. Його сутність визначається як «елементи, функції, системи різноманітних властивостей (біологічних, соціальних, технологічних) організму, що забезпечують збереження його специфічної структури, підтримання способів діяльності та здійснення його планів»

Освітній менеджмент належить до соціального менеджменту, який регулює економічну, соціально-політичну та духовну сфери суспільного життя. Зокрема, за духовну сферу відповідає управління освіти.

Менеджмент як теорія народився на початку 20 століття. Засновниками першої «школи наукового менеджменту» були американський інженер Ф. Тейлор і французький менеджер А. Файоль. Перша з них стосується завдання вдосконалення управління підприємством шляхом економного використання робочої сили і засобів виробництва, нормування використання інструментів і матеріалів, нормування робочих операцій, точного розрахунку робочого часу, доводячи тим самим, що можна керувати «науково». У 1911 р. Ф. Тейлор опублікував свої «Принципи наукового менеджменту», які традиційно вважають початком визнання наукового менеджменту.

А. Файоль перераховує п'ять функцій управління. Він вважав, що «управління означає передбачення та планування, організацію, розпорядження, координацію та контроль». Він розробив «Принципи управління», які

вважалися першим незалежним результатом тепер уже класичної версії «Науки управління», зосереджуючись головним чином на побудові «формальні» організаційні структури та системи.

Наступний етап у розвитку управлінського мислення пов'язаний із зародженням школи «людських стосунків» у 1930-х роках. Представники цієї теорії розглядають психосоціальні аспекти трудової поведінки людини та наголошують на необхідності врахування людського фактора у виробництві.

Управління навчальними закладами здійснюється відповідно до положень Конституції України, Закону про освіту та Положення про загальноосвітній навчальний заклад. Управлінська діяльність, як і освітня, освітня та будь-яка інша діяльність, базується на дотриманні ряду принципів, якими керуються директори та їх заступники при виконанні всіх функцій управління.

Закономірністю управління школою є стійкий зв’язок, взаємозалежність між процесом управління та соціальною системою та зовнішніми умовами, між компонентами процесу управління та компонентами навчального процесу, між компонентами процесу управління.

З метою оптимізації управління життєдіяльністю в школі створені органи управління, діяльність яких дозволяє врахувати потреби учасників навчально-виховного процесу. Наявність широкої структури органів управління школою вимагає організації їх взаємодії та координації роботи всіх ланок.

Методи управління пов'язані з формою і змістом управління:

Управлінський підхід - засоби управлінської діяльності керівника НЗ, які він застосовує з метою цілеспрямованого впливу на учасників навчально-виховного процесу (вчителів, колектив школи, учнів, батьків).

Цей підхід до управління включає:

- усні: індивідуальні (консультація, бесіда), групові (інструктаж, нарада, зустріч);

- методи дослідження: вивчення передового досвіду, атестація викладачів, анкетування та співбесіди, підготовка, друк матеріалів (газет, збірників, статей, методичних порад) з питань навчання та діяльності студентського колективу;

- наказно-індикативні методи: моделювання організаційної структури навчального процесу, побудова схем, таблиць, матриць для вивчення знань та освітнього рівня студентів, професійна підготовка педагогів до творчої роботи;

- прийоми і технічні способи: використання технічних засобів і обладнання (комп'ютерів, телевізорів, радіоприймачів, селекторів тощо).

Модернізація змісту, форм і методів управлінської діяльності сформувала новий тип шкільного лідерства – відкритий, демократичний, комплексний, гуманістичний, інноваційний. Водночас оновлення управлінської діяльності є необхідною умовою розвитку інноваційної здатності керівника, який може сформувати власний стиль управління та регулярно оновлювати зміст, форму та методи діяльності.

Раціональне поєднання сучасних і класичних функцій, форм і методів управлінської діяльності директора в сучасних умовах є запорукою ефективного формування інноваційного колективу вчителів і учнів, демократизації, гуманізації, відкритості освітнього процесу, що є безпосередніми причинами становлення позитивного іміджу навчального закладу.

1.2 Основні принципи управління ланками школами

Управління школою можна визначити як особливу діяльність, предмет якої забезпечує організацію спільної діяльності учнів, учителів, батьків, обслуговуючого персоналу, і спрямований на досягнення освітніх цілей і цілей розвитку школи шляхом вирішення управлінських завдань. Місія School Management Science полягає в тому, щоб визначити та науково продемонструвати найбільш розумні шляхи підвищення ефективності та результативності шкільних команд.

Ефективність управління будь-яким процесом залежить від урахування того, що управляється, на основі чого необхідно забезпечити оптимальне співвідношення між знаннями теорії і практики управління та теоретичними

знаннями про сутність і закономірності навчального процесу, який є важливі для управління.

Все шкільне навчання будується на загальних принципах управління шкільним закладом.

Розглянемо основні принципи управління школою, які можуть покласти фундамент у розвиток позитивного іміджу освітнього закладу, при умові правильного вибору принципу управління керівником.

Керівні визначальні принципи національно-громадського впливу відображають роль і становище школи як первинної інституції, яка завжди і в будь-якому суспільстві виконує свою основну функцію – формує інтелектуальні, моральні, фізичні якості особистості, без неї, особисте суспільство не може існувати і розвиватися. Реалізація цього положення в управлінні школою потребує розуміння адміністрацією, усім педагогічним колективом своєї ролі та призначення, а також національного освітнього мислення на конкретних етапах соціально-економічного та духовного розвитку. Розуміння цього визначає адекватність стандартизації цілей, змісту, форм і методів навчальної діяльності, організованої керівництвом і всіма співробітниками. Цей принцип є керівним у діяльності директора школи в процесі організаційного управління.

Принципи гуманності та поваги до особистості. Організація школи має ґрунтуватися на повазі до кожного. Гуманістичні принципи стверджують, що особистість є не фактором, а основною метою управління, а особистість керівника є основним носієм засобів досягнення позитивних результатів. Гуманізм в управлінні — це організація праці підлеглих, вивчення й оцінка її наслідків, прагнення до створення і підтримки стабільної атмосфери морального комфорту в педагогічному та учнівському колективах.

Принципи демократизації управління передбачають стимулювання складного довготривалого процесу в школі, який тісно пов’язаний із розвитком демократії на національному, суспільному та людському рівнях у цілому.

Цільовий принцип. Це передбачає визначення найближчих, середньострокових і довгострокових перспектив перед педагогічними командами та студентськими командами, які вирішують конкретні завдання для їх досягнення.

Принципи планування. Це потребує чіткого перспективного та повсякденного планування всіх освітніх, організаційних та господарських напрямів діяльності закладів освіти з урахуванням їх умов і можливостей.

Принцип компетентності. Відповідно до положення, усі педагогічні та інші практичні працівники закладів освіти мають пройти високу професійну підготовку та сумлінно виконувати свої обов'язки. Обізнаний та високопрофесійний, з урахуванням реальних умов праці, дає змогу керівникам творчо вирішувати складні педагогічні завдання.

Принцип оптимізації. Йдеться про створення належних умов у навчальних закладах для того, щоб їхні працівники могли бути ефективними.

Принцип об'єктивності оцінювання виконання службових обов'язків працівниками закладу освіти. Це означає систематичний контроль за діяльністю працівників інституту, об'єктивну оцінку її результатів, поширення та врахування думки професорсько-викладацького складу.

Принцип поєднання співпраці з особистою відповідальністю. Його суть полягає в тому, що керівник школи несе повну відповідальність за освітню діяльність перед державними органами, але при прийнятті основних рішень щодо діяльності закладу він повинен враховувати думку членів колективу.

Принцип інноваційності є необхідною умовою творчого розвитку колективів і пошуку нових шляхів організації навчання, виховання та управління в навчальних закладах.

Принцип адаптивності в управлінні навчальними закладами базується на відкритості системи «навчальні установи». Принцип адаптивності вимагає, щоб діяльність і рішення різних зовнішніх структур управління були належним чином узгоджені з налагодженою діяльністю навчального закладу та еволюцією об'єктивних потреб. Процес адаптації спрямований на впровадження всього

нового на благо навчального закладу, потрібен подальший розвиток, а іноді і зміна існуючих відносин.

Принципи перевірки фактичного виконання рішень. Обов'язковою частиною управління закладом освіти є виконання Закону України «Про освіту», нормативної діяльності органів управління, наказів і розпоряджень директора, рішень педагогічної ради, ради закладів освіти. Належне управління школою неможливо без об'єктивного державного контролю за виконанням працівниками закладу функцій. Керівник школи повинен не тільки перевірити виконання рішення, а й створити умови та надати необхідну допомогу для виконання рішення. Зазначені принципи вимагають постійної роботи керівника над, в першу чергу, власним іміджем, який потім буде відзеркалювати імідж закладу, а також враження всіх учасників навчального процесу.

1.3 Теоретичні аспекти формування іміджу навчального закладу

Люди давно зацікавлені у формуванні позитивного іміджу організацій. Протягом тривалого часу релігійні організації та фінансові установи надавали великого значення його іміджу. Без належного іміджу не можуть успішно функціонувати такі життєво-важливі інституції, як армія, спецназ, поліція, приватні медичні установи. До загострення конкуренції проблема створення іміджу для навчальних закладів не була актуальною, але в умовах демографічної кризи, зниження рівня життя та доступу до престижу вищої освіти формування позитивного іміджу цікавить не лише вчених-теоретиків, а й також топ-менеджерам вищих навчальних закладів [4]. Слід зазначити, що імідж навчальних закладів як соціальних інституцій ще не сформований, по-перше, це чіткість характеру та змісту, а також комплексність іміджу навчальних закладів. Експерти мають дуже різні та розрізнені погляди на те, що є іміджем освітнього закладу. Чітко не визначено предмет і об'єкт його формування, а також показники ефективності цього процесу. Спосіб формування іміджу НЗ, загальна взаємодія соціального середовища в процесі

формування іміджу, умови, що впливають на ефективне формування іміджу, визначають проблему формування іміджу НЗ. У практиці прийомів створення позитивного іміджу початкової школи обґрунтування теоретичного застосування та методика апробації розглядаються не до кінця [5].

Імідж це:

- Уявлення про людину, товар чи заклад, що цілеспрямовано формується в масовій свідомості за допомогою паблісіті, реклами або пропаганди.

- Враження, яке справляє особа, компанія або заклад на одну або більше груп громадськості. Це не малюнок, не розроблене в деталях точне зображення, це швидше, декілька деталей, які справляють емоційний вплив.

-Особливого роду образ, подоба, який створюється цілеспрямовано і за допомогою асоціації наділяє об'єкт (явище, особистість, заклад) додатковими цінностями (соціальними, політичними, моральними), завдяки яким він сприймається більш емоційно [6, с. 24].

Послуги - це особливо важливо та актуально для українських навчальних закладів, кількість яких є досить великою, що впливає останнім часом на зростання та загострення конкуренції серед навчальних закладів. Тому процес управління іміджем НЗ має бути максимально ефективним, що потребує обґрунтованого узагальнення та систематизації базових засад, сформованих відповідно до пріоритетних аспектів розвитку іміджу конкретного навчального закладу. в конкурентному середовищі.

Тривалий час імідж вітчизняних НЗ виникав стихійно. Сьогодні питання про репутацію та громадську думку навчальних закладів стають все більш актуальними та важливими в освітній сфері, ЗМІ та на міжособистісному рівні. Може лише передати ідентичність та індивідуальність закладу, якість, ціннісні характеристики освітніх послуг, які він надає підвищення привабливості навчальних закладів через формування іміджу. Ми намагаємося узагальнити та систематизувати поле досліджень фахівців наукового середовища з проблеми іміджу навчальних закладів України, щоб можна було виокремити основні

(пріоритетні) ключові аспекти, які потребують дистиляції та доповнення, уточнений або адаптований до сьогодення.

Вважаємо, що для визначення ключових моментів формування іміджу НЗ необхідно насамперед системно та комплексно вирішити проблеми недоліків, упущень та недостатньої уваги. Імідж вітчизняних навчальних закладів визначено науковцями та експертами, що певною мірою позитивно вплине на кількість виїздів школярів з України (потенційних абітурієнтів) та може залучити абітурієнтів з інших країн. Американська рекламна практика 1950-х років вперше використала поняття «імідж». У науковому світі цей термін був введений лише К. Болдінгом на початку 1960-х років, після чого зображення стали основним елементом теорії та практики. В Україні напрям наукових досліджень іміджу почав розвиватися на початку 1990-х років, коли з’явилися перші групи, засновані на методах соціальної перцепції (А. Бодальов), соціальної когнітивної психології (Г. Андрєєва) та психології спілкування (А. Леонтьєв).

У цих роботах розкриваються психологічні закономірності сприйняття та розуміння людини людиною, особливості формування феномену першого враження, соціально-психологічні ефекти, механізми міжособистісного та міжгрупового сприйняття, досліджується зміст соціальної психології. Концепції та стереотипи, процес масової комунікації, складають основу змістовних підходів до проблеми формування іміджу різноманітних об’єктів [7]. Імідж як зоровий образ об'єкта справляє емоційний вплив на людей за набором значень [8], тому будь-який об'єкт стає відомим, і за допомогою цього люди описують його певним чином, запам'ятовують, пов'язують пару [9].

Імідж – найекономніший спосіб генерації та ідентифікації складних соціальних реалій; результат обробки інформації; складені слова; одиниця комунікації, яка може бути використана для роботи з масовою свідомістю [10]. Науковий прогрес, досягнутий прямим використанням образних категорій у вітчизняній науковій літературі, передбачає широкий спектр досліджень. Сьогодні поняття «імідж» широко використовується в різних галузях знань.

Імідж – це частина будь-якої організації або підприємства, закладу, яка діє в умовах ринкової економіки на формування гарного іміджу для створення гармонійних (збалансованих) відносин із громадськістю. Сьогодні навчальні заклади безпосередньо впливають на розвиток та стан суспільства. Педагогічні та економічні аспекти діяльності закладів освіти за сучасних умов не виключають, але доповнюють один одного [11].

РОЗДІЛ 2
МЕТОДИ УПРАЛВІННЯ ТА ІМІДЖУ ЛІЦЕЄЮ 87 В М. ЗАПОРІЖЖІ

2.1 Загальна характеристика навчального закладу № 87

Запорізька загальноосвітня школа № 87, нині за новим типом загального закладу середньої освіти – ліцей. На даний момент школа налічує більш ніж 600 учнів та близько 60 висококваліфікованих вчителів. Головною метою освітнього закладу є реалізація права громадян на здобуття повної загальної середньої освіти.

Школа має достатню матеріально-технічну базу для навчання. Учні навчаються в класах, які оснащені сучасною комп'ютерною технікою. Це дозволяє удосконалити процес навчання. Використання технологій в діяльності школи, зокрема управлінській допомагає підняти на сучасний рівень організацію навчального процесу і в результаті – впливає на формування позитивного іміджу школи.

На базі школи працюють гуртки, в яких розвиваються діти. Оптимальна структура навчального дня передбачає, що після навчальної частини в учнів є час для перерв, а також для групових занять. Напрям групової діяльності формується відповідно до запиту батьків, статистики відвідування та оптимального навантаження дитини. Розклад груп дивитися у ДОДАТКУ А.

Заклад працює над створенням умов для роботи та навчання, приведенням навчальних кабінетів до сучасних стандартів та вимог, оснащенням шкіл новим сучасним обладнанням.

У приміщенні школи 13 класних кімнат:

· Українська мова та література

· Фізико-математичний кабінет

· Хіміко-біологічний кабінет

· Кабінет історії та права

· Кабінет інформатики

·Кабінет трудового навчання

· 8 кабінетів для учнів початкових класів

Для груп продовженням на один день місця немає. У 2016 році в орендованому приміщенні відкрито дошкільний заклад. Є спальня для дитини 6 років (кімната здана). Оснащення закладу – 80%. Більшість офісів і аудиторій відповідають типовому контрольному списку та вимогам до освітніх програм.

Таблиця 2.1 - Загальна характеристика Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 87 Запорізької міської ради Запорізької області [12].

№ у системі:	1640
Код ЄДРПОУ:	20517351
Повна назва:	Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 87 Запорізької міської ради Запорізької області
Скорочена:	Запорізька ЗОШ № 87
Тип ЗЗСО:	Гімназія
Новий тип ЗЗСО:	Ліцей з гімназією
Форма власності:	комунальна
Тип місцевості:	міська
Індекс:	69093
Поштова адреса:	Україна, Запорізька область, м.Запоріжжя, вул. Хакаська, 3б
Код КОАТУУ:	2310100000
Телефони:	(061)7023101
E-mail:	Показати email
Вибір підручників	5 клас замовлення
Сайт(и):	http://www.zp87.ukr.education
ЗЗСО на порталі «Нові знання»:	http://nz.ua/school/wall?id=1640
Електронна реєстрація в заклади загальної середньої освіти	https://school.isuo.org/school/view?id=1640
Директор:	Школьніков Михайло Зіновійович
Куратор ЗЗСО:	Гаркуша Ірина Миколаївна Запорізька ЗОШ № 87
Уповноважена особа:	
Мова навчання:	українська
Профілі навчання:	Історичний; Філологічний
Спроможність закладу освіти (учнів):	488
Кількість учнів:	661
Кількість персоналу:	53
Кількість класів:	23
Кількість приміщень:	48

Загальна середня освіта спрямована на забезпечення всебічного розвитку особистості шляхом навчання та виховання, які ґрунтуються на загальнолюдських цінностях та принципах науковості, полікультурності, світського характеру освіти, системності, інтегративності, єдності навчання і виховання, на засадах гуманізму, демократії, громадянської свідомості, взаємоповаги між націями і народами в інтересах людини, родини, суспільства, держави [13].

Згідно з Законом України "Про загальну середню освіту" до загальноосвітніх навчальних закладів, які забезпечують здобуття загальної середньої освіти, належать:

- середня загальноосвітня школа — загальноосвітній заклад I—III ступенів (I ступінь — початкова школа; II ступінь — основна школа; III ступінь — старша школа, як правило, з профільним спрямуванням навчання) [14].

Термін навчання для здобуття повної загальної середньої освіти У загальноосвітніх навчальних закладах I—III ступенів становить:

— у загальноосвітніх закладах I ступеня — 4 роки;

— у загальноосвітніх закладах II ступеня — 5 років;

— у загальноосвітніх закладах III ступеня — 3 роки.

У загальноосвітніх закладах I ступеня (початковій школі (I—IV класи)) головне завдання — виховання. Тут закладаються основи розуміння рідної (державної) мови як головного, універсального засобу спілкування; культура мови — міра духовної культури індивіда; етично-моральне ставлення до оточення; науково-гуманістичний погляд на людину (пізнання через самопізнання); утилітарний і духовний погляд на природу, на родину, зміст і красу життя, самоцінність, покликання людей; на індивідуальне і спільне в людях, отже, на гармонію емоціо, раціо, інтелекту (почуттів і обов'язків) та життєдіяльності; на сутність і щастя добротворчого патріотизму, на герб, прапор і гімн.

Мети досягають через інтегративне опанування циклами дисциплін: а) мова (словесність), природа, історія рідного краю; б) інформатика (на комп'ю-

терній основі), біологія, крає-, (народо) знавство, матеріальна культура (початкові основи усіх зазначених дисциплін).

Починаючи з першого класу і далі — фізична культура, основи гігієни, розумова праця, культура побуту. Навчання здійснюється державною мовою. Іноземні мови вивчаються на основі рідної.

У загальноосвітніх закладах II ступеня (основної (базової) середньої школи (V-IX класи)) головне завдання — закласти фундамент світоглядних, професійних, культурних знань і умінь; підготувати учнів до життєвого (професійного) вибору. На цій стадії формується диференційований підхід до обдарувань та інтересів учнів, поглиблюються наукові методи у вивченні окремих предметів, підвищується увага до диференційованого вивчення предметів та до усвідомлення їх як частини цілісної системи знання світу та цілісного підходу до нього. Задля мети слід бути в гармонії з собою (здібностями, інтересами, можливостями) і з оточенням (середовищем), світом; бачити себе в єдності ланок: минуле — сучасне — майбутнє.

У такій школі можуть формуватися класи (групи) за нахилами та інтересами, але обов'язковим є фундаментальне засвоєння дисциплін усіх циклів: гуманітарного, природничого, технічно-прикладного — через призму інтересів людини, інтересів нації і держави, що зобов'язує вивчати усі предмети на основі вітчизняної, з використанням уроків зарубіжної історії, матеріальної і духовної культури, науки. Слід орієнтуватися не на збільшення кількості предметів, а на базовий зміст освіти, якість знань, характер переконань, рівень професійних умінь.

На цьому етапі мають бути закладені основи розуміння природи життя і смерті, тимчасового і вічного, гуманного, духовного і антилюдського, свободи і рабства, честі й безчестя, права, демократії і сваволі, а також принципи міжнаціональних, міждержавних, міжконфесійних відносин, подружніх, статевих стосунків.

Чільне місце мають посісти проблеми праці, власна творчість учнів (духовно-мистецька, технічно-виробнича, конструкторська, народні промисли і

ремесла, дизайн, археологічно-краєзнавчий пошук, архітектура, музика, народний театр тощо). У базовій школі повинні домінувати інтегральні цикли: суспільно-гуманітарний (мова, історія, українознавство з елементами права, культури, філософії, психології, мистецтва); етики з розкриттям її української природи; природничо-математичний (політична й економічна географія, екологія, математика, космологія, фізика), інформативно-виробничий (інформатика, менеджмент, аграрне чи промислове виробництво, винахідництво).

Кожна базова середня школа може складати й реалізовувати плани з урахуванням місцевих і регіональних особливостей та потреб, але обов'язково на основі загальнодержавних програм і вимог з урахуванням всеукраїнського і міжнародного досвіду. Українознавство має навчити учнів розуміти історичну місію України.

Загальноосвітній заклад III ступеня (повна середня школа (X-XII класи)) може бути традиційним й у формах гімназій, коледжів, ліцеїв, а також спеціальних навчальних закладів, що дають професійну освіту. У всіх типах середніх навчальних закладів певного профілю домінуючою стає сфера навчання, зокрема специфічної професійної орієнтації чи фахової підготовки. Тому і в них обов'язковий базовий зміст освіти (державна програма), але є можливість для варіативності системи навчання, широка автономія щодо введення нових предметів і розподілу навчального часу. Згідно з цим у загальноосвітніх школах рівновеликими є всі типи навчальних дисциплін: суспільно-гуманітарний, природничий, технічно-прикладний. У всіх інших закладах один із них може посідати пріоритетну позицію за кількістю годин та предметів і за характером вивчення. Середні навчальні заклади є першою ланкою безперервної освіти.

Насамперед, на цей час перед ліцеєм стоїть мета реформувати освіту, готувати учнів нового типу, які можуть поєднувати знання з творчими здібностями, поважають цінності, адаптуватися до соціуму і підвищувати духовність свого народу.

Така діяльність буде сприяти престижу навчального закладу.

2.2 Структура управління школи як внутрішній імідж закладу

В Україні питаннями управління навчальними закладами займаються вчені Даниленко Л.І., Дмитренко Г.А., Єльникова Г.В., Мармаза О.І., Павлютенков Є.М., Крижко В.В., Хриков Є.М. та ін. Разом з тим вони зазначають, що розробка питань управління навчальним закладом ще знаходиться на початковому етапі [15, с.6].

Характерною рисою розвитку зарубіжних теорій управління освітньою системою є їх залежність від різних соціальних, педагогічних і психологічних теорій. Це призвело до концептуалізації розвитку теорії менеджменту в навчальних закладах, що, безперечно, можна вважати її головною особливістю.

Концептуалізація теорії управління навчальним закладом ще не стала характерною рисою вітчизняної науки. Це пов’язано з тим, що наші вчені повністю зосереджені на загальній теорії управління та теорії соціального управління. Насправді суть багатьох наукових робіт полягає в перенесенні загальних положень теорії управління в освітній контекст. При цьому специфіка навчальних закладів розглядається переважно на технічному, а не на концептуальному рівні.

В даний час моделі управління, засновані на критеріях гнучкості та культурної відповідності, вважаються найсучаснішими, не тільки з точки зору часу створення.

Управління навчальним процесом здійснюється на основі:

- положення Конституції та законів України
- «Про освіту», «Про загальну середню освіту»,
– «Націоналізм у розвитку української освіти»,
- положення про загальноосвітні навчальні заклади,
- статут школи,
- «Декларація прав людини»,

- Декларація прав дитини,

- Державні документи щодо сучасних освітніх реформ, нормативно-правові документи, що регламентують діяльність навчальних закладів.

Внутрішній імідж організації – це уявлення співробітників про свою організацію. Основними детермінантами внутрішнього іміджу є культура організації та соціально психологічний клімат [16].

Розглянемо структуру управління закладу та обов'язки кожної складової, які становлять внутрішній імідж шкли

Орган управління колегією школи

Колегіальним органом управління школи є конференція, рада школи, вчена рада, нарада за участю директора та його заступників. Їх діяльність узгоджується відповідно до потреб колективу та місії навчального закладу.

Конференція є вищим колегіальним органом громадського самоврядування школи (у школах з малою кількістю учнів – збори колективу школи) [17]. Делегати на виборчі збори обираються зборами студентів середніх і вищих навчальних закладів, зборами професорсько-викладацького складу та інших працівників, батьківськими зборами та рівною кількістю представників громадськості в кожній категорії. Збори затверджують статут, вносять корективи, визначають напрями розвитку школи, покращують ефективність навчально-виховного процесу, вишукують додаткове фінансування, зміцнюють матеріально-технічну базу. У разі необхідності створювати тимчасові та постійні комісії з різних напрямків діяльності школи, визначаючи їх повноваження. Скликається щорічно Радою школи.

Кожна школа розробляє свій статут на основі типових статутів з урахуванням соціальних, економічних, національних та регіональних особливостей.

Статут школи – це звід колективних життєвих норм і правил, які враховують особливості та перспективи розвитку школи.

Вона не повинна суперечити основним державним документам щодо школи, обмежуючи права учасників (вчителів та учнів) освітнього процесу.

Затверджено його засновником та зареєстровано у відповідних національних органах управління освітою.

Рада школи обирається на зборах школи або загальних зборах.

Рада школи є колегіальним органом управління справами школи, що вирішує найважливіші питання щодо вдосконалення навчально-виховного процесу.

До складу ради обираються представники педагогічного колективу, учнів II та III ступенів, батьків (або осіб, які їх замінюють), громадськості, очолює її директор школи. На наступних виборах склад ради буде оновлено щонайменше на третину.

Шкільна рада займається питаннями управління, які раніше були виключною компетенцією директора. Виконувати рішення зборів колективу школи, представляти інтереси школи в державних і громадських органах та забезпечувати соціальний захист неповнолітніх; Визначає зміст, методи та організаційні форми навчання і виховання, встановлює модель діяльності школи, контролює роботу, проводить атестацію вчителів, вносить кваліфікаційні оцінки вчителів на розгляд кваліфікаційної комісії, контролює витрачання шкільних бюджетних асигнувань і формує власну школу. матеріальні фонди, проведення доповідей директорів, заступників директорів і вчителів, внесення рекомендацій щодо продовження або припинення їх повноважень, захист працівників і адміністрації школи від неправомірного втручання в їх професійну та службову діяльність.

Протягом року основну роботу ради здійснюють педагогічний, батьківський та учнівський відділи, які збираються щокварталу, щоб заслухати відповідальних за окремі напрямки роботи та спланувати виконання рішень. Оперативне керівництво школою здійснює Бюро ради, до складу якого входять адміністративні керівники та керівники відділів.

За рішенням загальних зборів або ради школи до складу ради директорів входять представники органів управління, підприємств, установ, навчальних закладів, організацій та окремі громадяни. Рада вживає заходів

щодо вирішення питань матеріально-технічних та навчально-методичних баз, вдосконалення організації навчально-виховного процесу, стимулювання творчої праці працівників освіти.

Для розгляду комплексних питань організації навчально-виховного процесу та підвищення кваліфікації та професійної майстерності педагогічних працівників створено педагогічну раду. До його складу входять вчителі, вихователі груп продовженого дня, адміністрація шкіл. Керує ним директор школи.

Робота педагогічної комісії планується довільно відповідно до потреб школи. Члени ради мають право вносити на її розгляд усі питання навчально-виховного процесу. При педагогічній раді створюють підзвітну їй методичну секцію.

На конференціях директорів вирішуються актуальні питання організації навчально-виховного процесу (аналіз успішності учнів, шкільна дисципліна, організація позакласної роботи). Іноді на засіданнях розглядається робота окремих викладачів, виконання освітніх стандартів тощо. Необхідно залучити викладачів та адміністраторів. Директор школи визначає цикл заходів.

На зустрічах із заступниками директорів розглядаються поточні питання щодо їхньої адміністративної спроможності. Цикл визначається планом роботи школи.

Управління сучасною школою є складною системою з багатьма внутрішніми взаємозв'язками. Його ефективність значною мірою залежить від правильного розподілу обов’язків в керівництві школи, до якого входять директори, представники освіти, освіти, науки та господарської роботи [18].

Директор школи. Його діяльність регулюється Положенням про загальноосвітній навчальний заклад, згідно з яким директором може бути лsше громадянин України, який має вищу освіту спеціаліста або магістра, стаж педагогічної роботи не менше 3 років, успішно працював відповідно до встановлених нормативно-правових актів Міністерством освіти і науки України [19].

Програма акредитована органами управління освіти. Він є найвищою посадовою особою школи, діє від імені школи, представляє школу в усіх організаціях, розпоряджається її майном, укладає договори, відкриває банківські рахунки, обробляє позики, дає розпорядження для школи. , його настанови учням є обов'язковим для вчителів.

Директор організовує та несе відповідальність за планування змісту та проведення навчального процесу. В його обов’язки також входить піклування про здоров’я та безпеку учнів, створення умов для позакласної та позакласної роботи. Директору надається виконавча влада, і його повноваження залежать від уміння її використовувати. Він не може бути консервативним командиром, але повинен бути творчим лідером. Важливо, щоб він був демократичним, вимогливим, самовимогливим, чесним, відвертим, дипломатичним, плинним, романтичним тощо.

Директор школи керує роботою заступника, координуючи спільну діяльність адміністрації школи та громадських груп, учителів та учнів, відповідає за комплектування класу та працевлаштування випускників.

Одним із найважливіших напрямків його роботи є підбір і розстановка викладачів і співробітників. До його компетенції рада школи, педагогічна рада, організація роботи батьківського комітету, загальна освіта батьків, загальне керівництво методичною роботою, навчально-виховним процесом та координація позакласної роботи вчителів. Відповідальність за організацію роботи з охорони праці щодо забезпечення гігієни праці учнів і педагогічних працівників покладається на директора.

Директор-професіонал повинен мати психосоціальні компетентності, щоб відповідно реагувати на непрості ситуації як в учнівському, так і у вчительському колективах [20, с. 38].

Професійний імідж директора також визначено цими показниками. Знання природи іміджу та причин, які впливають на його формування і силу впливу, дають можливість грамотно та впевнено реалізувати основні технологічні положення на практиці [20, с. 38].

Для створення позитивного творчого професійного іміджу сучасному директорові школи необхідно повсякчас удосконалювати розмаїття професійних компетентностей і якостей керівника-лідера, набувати спеціальних психолого-педагогічних знань і знань різних наук про людину та її поведінку в суспільстві: про природу та внутрішній світ людини, логіку професійного зовнішнього вигляду (одяг, взуття, макіяж, прикраси, аксесуари, зачіску тощо), етикет. Необхідно опанувати знання із антистресових програм; мистецтво спілкування (вербальне та невербальне), щоб воно завжди було ефективним; культуру й техніку мовлення, засади красномовства тощо. Тренування та вміле використання цих знань може стати вирішальним чинником під час створення привабливого іміджу керівника і «швидкою допомогою» у дуже непростій його роботі [20, с. 40].

Заступник директора з виховної роботи. Організація та керівництво навчально-виховним процесом, загальноосвітнім і трудовим навчанням, всебічним розвитком і поведінкою дітей шкільного віку. Контролює виконання навчальних програм і проектів, якість знань, умінь і навичок учнів. Керує методичною роботою з учителями школи, складає та контролює розклад занять, складання графіків факультативних та гурткових занять, контрольних робіт, проведення лабораторних робіт та навчальних екскурсій. Відповідає за повідомлення про проблеми в навчальному процесі, організацію роботи дисциплінарної комісії у злагодженому та злагодженому режимі. Асоціація, шкільний захід для найкращих вчителів. Контролює роботу шкільної бібліотеки, відділу освіти шкільної комісії.

Другий заступник директора з навчально-виховної роботи. Здійснює керівництво навчально-виховним процесом початкових класів і несе безпосередню відповідальність за організацію впорядкованої роботи вчителів. Контролювати роботу групи продовженого дня.

Заступник директора з виховної роботи. Організовує позаурочну виховну роботу та дозвілля учнів, надає необхідну допомогу завучам, учителям та іншим працівникам школи, які беруть участь у виховній роботі учнів. В його

обов’язки входить організація та координація шкільних мистецьких заходів, екскурсійно-краєзнавчої роботи, підготовка та проведення традиційних шкільних та народних свят, організація шкільних змін. Здійснює зв'язок з інспектором у справах неповнолітніх, веде роботу гуртків вихідного дня, консультує батьків, власників, платних і громадських керівників гуртків з питань організації роботи дітей.

Заступник директора з економіки. Відповідає за охорону шкільних будівель і майна, матеріальне забезпечення навчально-виховного процесу, санітарний стан у школах, протипожежний захист, правильну організацію роботи обслуговуючого персоналу. У деяких нових типах шкіл рішенням ради школи призначаються заступники директора з перспективних для них напрямків роботи.

Заступник директора з шкільної науки. Одним із його завдань є аналіз процесів в освітній системі, прогнозування нових тенденцій і відповідне коригування стратегії розвитку школи, реалізація інноваційних планів, впровадження систем дослідницької, дослідно-експериментальної роботи в школах і створення в них позитивних умов для інновацій. .Керівництво роботою відповідних колегіальних органів усієї школи. Розробіть добре організований документ, частину плану школи, пов’язаний з перспективами розвитку.

Заступник директора з комерційної діяльності (координатор). Спілкуйтеся зі спонсорами, шефами, знаходьте джерела позабюджетного фінансування шкіл тощо.

Заступник директора з соціальної освіти та реабілітації. Організація та керівництво роботою збалансованих класів, вирішення проблем педагогічної корекції, адаптації учнів і вчителів у процесі навчання.

Такий розподіл обов'язків між шкільними адміністраторами є типовим для багатьох середніх шкіл. Насправді кількість посад і розподіл функціональних обов'язків враховують конкретні характеристики навчального закладу (кількість студентів, спеціальності тощо).

З метою демократизації управління, встановлення зворотного зв’язку та поточного коригування прийняття управлінських рішень органи громадського самоврядування учнів (шкільні (класні), учнівські комітети, вчителі (профкоми, системні комітети), батьки (батьківські комітети школи), школи (класи), потужність) діють у навчальному закладі відповідно до статуту школи. Вони є ефективним засобом формування громадської думки та сприяють діалогу з виконавчою владою.

Шкільний (класний) учнівський комітет. Це найавторитетніший орган учнівського самоврядування, а його склад обирається зборами учнів школи (класу). Його діяльність є свідченням реалізації прав учнів на участь в управлінні школою та захисту своїх прав. Школа визнає повноваження представників шкільної комісії, надаючи їм необхідну інформацію для сприяння участі у вирішенні проблем, пов'язаних з освітніми організаціями, заходами всіх видів, дозвіллям учнівських груп.

Відповідно до законодавства працівники школи (педагогічний, адміністративно-господарський, медичний, навчально-допоміжний, ремонтний) мають право вільно вступати до профспілок. Адміністрація школи та профспілковий комітет узгоджують штатний розклад, навчальне навантаження, умови праці тощо професорсько-викладацького складу та працівників, укладають угоду з охорони праці та повідомляють про звільнення (не менше ніж за три місяці).

Наказна рада. Це колегіальний орган педагогічних працівників, завданням якого є сприяння розвитку та вдосконаленню навчально-виховного процесу, професійної майстерності та творчого зростання вчителів і вихователів. Вона аналізує та відбирає зміст освіти (курси, навчальні програми, підручники), форми і методи навчального процесу, оптимальні варіанти методів реалізації, організовує роботу з підвищення кваліфікації вчителів, вивчає, пропагує та поширює передовий досвід.

Батьківський комітет школи (класу). Це орган батьківського самоврядування, склад якого обирається на батьківських зборах. Метою його

діяльності є сприяння виконанню статутних завдань школи, забезпечення єдності вимог до навчання учнів, допомога сім'ї у вихованні та навчанні дітей. Комісія діє на підставі тимчасового положення, а її рішення рекомендаційного характеру повинні розглядатися адміністрацією школи. Батьківська рада зобов'язана дотримуватись статуту школи, виконувати адміністративні рішення та розпорядження щодо організації навчально-виховного процесу, захищати учнів від усіх форм фізичного та психологічного насильства, пропагувати здоровий спосіб життя.

В основному він займається розвитком матеріально-технічної бази, фінансовим забезпеченням школи, сприянням роботі учнівських об'єднань за інтересами учнів.

У деяких нових типах шкіл рішенням ради школи призначаються заступники директора з перспективних для них напрямків роботи.

- Залучення дітей та молоді до прийняття рішень.
- Захист прав та інтересів учнів.
- Реалізація інтересів учнів, підтримка їхніх здібностей, прав та свобод.
- Створення умов для самореалізації учнів.
- Налагодження контактів та реалізація спільних проектів, ініційованих учнями [21].

Структура самоврядування Запорізької ЗОШ № 87 представлена на рис.2.2

Учнівське самоврядування – один із важливих засобів організації життєдіяльності учнівського колективу. Аналізуючи роботу учнівського парламенту, ми можемо впевнено сказати, що учні вчаться добре поєднувати навчальну діяльність з трудовою, виховну з ігровою, природоохоронну з благодійною, спортивну та дозвіллєву. А діяльність, в якій учням приходиться самостійно вирішувати, творити, діяти, справляє величезний вплив на їх загальний розвиток, оскільки сприяє самовихованню, самовдосконаленню, яке в період ранньої юності набуває вирішального значення.

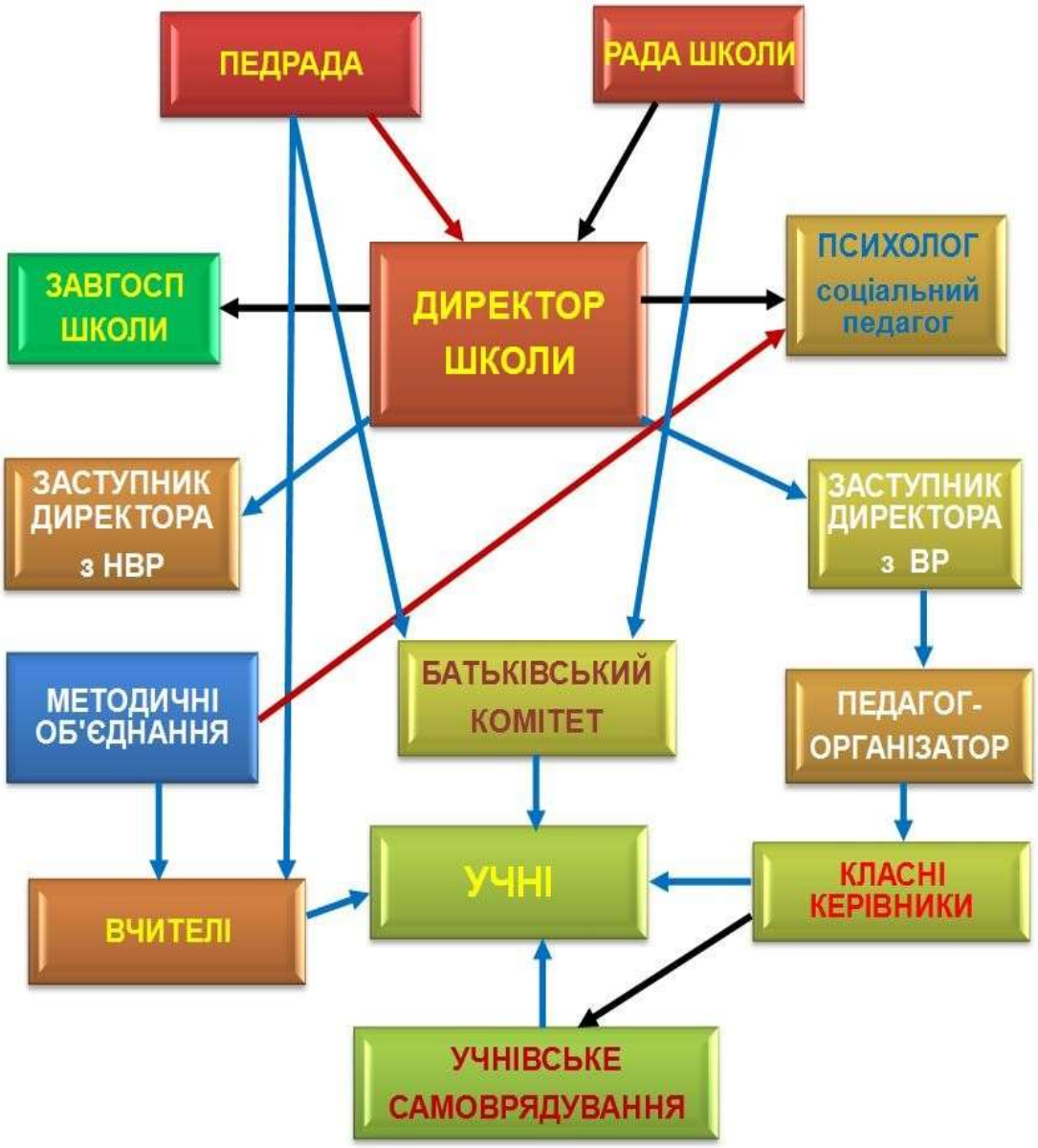

Рис. 2.1 - Структура самоврядування Запорізької ЗОШ № 87

Відповідно до Закону України «Про освіту» громадська автономія закладів освіти – це право учасників освітнього процесу колективно вирішувати питання організації та забезпечення освіти безпосередньо або через органи громадського самоврядування [21]. Працювати в закладах освіти, захищати їх права та інтереси, організовувати дозвілля та оздоровлення, брати участь у громадському нагляді та управлінні закладами освіти в межах повноважень, визначених законодавством та установчими документами закладів освіти. Учнівське самоврядування є формою громадського самоврядування в школах.

Рис. 2.2 - Структура самоврядування Запорізької ЗОШ № 87

Заступник директора з шкільної науки. Одним із його завдань є аналіз процесів в освітній системі, прогнозування нових тенденцій і відповідне коригування стратегії розвитку школи, реалізація інноваційних планів, впровадження систем дослідницької, дослідно-експериментальної роботи в школах і створення в них позитивних умов для інновацій. .Керівництво роботою відповідних колегіальних органів усієї школи. Розробіть добре організований документ, частину плану школи, пов’язаний з перспективами розвитку.

Імідж персоналу формується насамперед на основі прямого контакту із працівниками закладу. При цьому кожен працівник може розглядатися як обличчя організації, за яким судять про персонал у цілому [21, с. 42].

2.3 Вплив воєнного стану пандемії на імідж навчального закладу

Оксфордський словник англійської мови визначає дистанційне навчання як «метод навчання, при якому лекції транслюються або пропускаються без відвідування школи чи коледжу».

Фізичне відділення студентів від школи забезпечує більший ступінь гнучкості, ніж традиційні курси. У рамках вимог курсу студенти можуть розробити власний навчальний план і працювати у власному темпі.

Дистанційне навчання є добровільним і вимагає від батьків подання відповідної заяви про вступ/переведення. Але відтепер для дистанційного навчання учням не обов'язково мати високий рівень освіти (10-12 балів) – будь-який учень має можливість досягти особистої освітньої траєкторії.

Методи дистанційного навчання в різних освітніх модальностях (день, вечір, спонсорство викладання тощо) можна використовувати для оцінювання, консультацій та дослідження окремих тем у межах предмета.

Вони також можуть бути використані для надання додаткових психоосвітніх та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами, якщо такі послуги недоступні у відповідного спеціаліста за місцем проживання студента.

Технології дистанційного навчання дозволяють продовжувати навчальний процес під час карантину та інших виняткових обставин (без переведення учнів на дистанційний формат).

Документ також передбачає можливість організації змішаного навчання. Навчальні заклади можуть визначити такий режим роботи, студенти по черзі відвідують навчальний заклад на очні заняття, а решта часу – дистанційне.

Майже в усіх навчальних закладах дистанційне навчання організовано в поєднанні синхронного та асинхронного режимів. Лише 7% навчальних закладів використовують асинхронну модель навчання.

Співробітники агентства зон обслуговування пройшли 1078 онлайн-курсів. У всіх сферах дистанційного навчання переважна більшість навчальних закладів використовують інформаційно-комунікаційні системи, особливо платформи електронної освіти:

Ресурс змішаного та дистанційного навчання «Всеукраїнська школа онлайн»;

Українська система електронної освіти «Мій клас»;

Хмарні служби Google (G Suite, Classroom, Google Meet, Class Time);

Онлайн-сервіси та інструменти для відеоконференцій і онлайн-зустрічей за допомогою програмних додатків Zoom і Skype.

Для злагодженої організації роботи під час дистанційного навчання кожен навчальний заклад здебільшого обирає єдину платформу. На інтернет-платформі вчителі публікують матеріали для самостійного опрацювання та виконання, зокрема навчальну інформацію, відеоматеріали, презентації, ініціативу щодо контролю за виконанням тестових завдань («На курс», «Всеосвіта») та інтерактивні вправи («LearningApps») Посилання

У положенні зазначено, що дистанційне навчання має враховувати інтереси учнів:

Організація навчального процесу має забезпечувати регулярну та змістовну взаємодію викладачів і студентів;

Під час дистанційної освіти мають бути створені умови для повноцінної участі осіб з інвалідністю в освітньому процесі та обов’язкового врахування індивідуальних планів розвитку;

Навчальні заклади забезпечують регулярний контроль результатів навчання учнів і, за необхідності, супровід їх у навчальному процесі;

Для учнів, які не можуть брати участь у синхронному інтерактивному режимі з поважних причин, школа забезпечує використання інших доступних для учнів способів зв’язку – телефон, електронна пошта тощо;

Організація навчального процесу повинна відповідати вимогам щодо захисту персональних даних, а також правилам і нормам гігієни щодо розкладу навчальних курсів, вправ для зору та постави, тривалості навчальних занять з технічними засобами, годин виконання домашніх завдань тощо.

З метою захисту прав педагогів «Положенням» передбачено, що організація дистанційної освіти має здійснюватися в межах робочого часу педагогів.

У межах своєї автономії заклади освіти самостійно визначатимуть механізми моніторингу та контролю якості дистанційного навчання у закладах

освіти. Порядок контролю за виконанням освітньої програми учнями та педагогічним колективом керівник закладу затверджуватиме вчителям.

Навчання в умовах пандемії вимагає не лише нових методів навчання, а й нових способів захисту життя та здоров'я учнів та освітян.

Наразі існує багато норм і правил, які визначають деталі роботи навчальних закладів під час пандемії. Мова йде про постанову Кабміну 1236, яка встановлює правила карантину для кожного рівня безпеки та умови роботи навчальних закладів зеленого, жовтого та червоного рівнів.

Крім того, організацію роботи в закладах освіти під час пандемії регулює постанова №10 головного санітарного лікаря республіки. Там можна знайти поради щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби.

МОН рекомендує запровадити дистанційне навчання для учнів вищих навчальних закладів та учнів 5-11 класів.

У 2021/2022 навчальному році навчальний процес у закладах загальної середньої освіти організовується з суворим дотриманням епідемічних заходів на період карантину в закладах освіти, затверджених постановою КМУ № 4, постановою КМУ № Пропозиції щодо організації виховної роботи школи

Навчальний процес у школах починається з Дня знань – 1 вересня і триватиме не менше 175 навчальних днів і завершується не пізніше 1 липня наступного року. Структуру і тривалість навчального року, тижня, дня, класу, організаційну форму навчально-виховного процесу визначає педагогічний комітет закладу в межах часу, передбаченого освітньою програмою, з урахуванням вікових особливостей, фізичних, психологічних, в межах академічної автономії організація навчального процесу є внутрішньою справою кожного закладу загальної середньої освіти, його педагогічних комісій та вчителів. В умовах епідемії, у разі необхідності, для навчання може використовуватися технологія дистанційного навчання відповідно до положень «Положення про дистанційну форму здобуття загальної середньої освіти». Крім того, згідно із законом «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної

хвороби (COVID-19)», власники установ, організацій або уповноважені установи можуть змінювати модель роботи закладу на період карантину [22].

Після тривалого дистанційного навчання та літніх канікул розпочався новий навчальний рік. Але пандемія COVID-19 триває. Поради щодо того, як вихователям дитячих садків, шкіл та вищих навчальних закладів організувати безпечні умови для себе та своїх вихованців, студентів та студентів.

Дошкільні навчальні заклади

Зверніть увагу на гігієну рук. Використання консервантів – тільки якщо немає водопровідної води з милом;

Використовуйте безконтактний термометр для вимірювання температури дітям при госпіталізації;

Дітей приймають вранці та передають вчитель наприкінці дня в межах закладу, але за його межами;

Надайте пріоритет фізичній активності та іграм на свіжому повітрі.

На період карантину в дитячих садках заборонено:

- використання м'яких іграшок;

- Носіння вуличного взуття в приміщенні (змінюватися не потрібно);

- Організація батьківських зборів (крім дистанційних),

- Запрошувати в агентство творчо-видовищні колективи та інших осіб, які не є їх співробітниками.

Після школи, загальноосвітні, середні, професійні (професійно-технічні), професійні, довузівські, вищі навчальні заклади

- Роз’яснення персоналу та студентам заходів щодо запобігання COVID-19 та способів реагування при виявленні симптомів;

- відомості про вакцинацію, профілактику інфекційних та неінфекційних захворювань;

- допускати до роботи персонал - використовувати засоби індивідуального захисту (ЗІЗ);

- важливо! Учні 1-4 класів можуть входити та перебувати в навчальних закладах без використання засобів індивідуального захисту. Учні старше 12

років повинні носити ЗІЗ під час пересування по школі, але їм заборонено використовувати їх у класі.

- використання засобів індивідуального захисту під час спілкування працівників;

- входити та перебувати в дитячих закладах - обов'язково бути в масці, мати при собі градусник та попередньо погоджувати дії з керівником закладу;

Деякі предмети викладаються на свіжому повітрі (за можливості).

Під час карантину в цих закладах освіти заборонено:

- входження в приміщення без використання ЗІЗ;

- недотримання встановлених Кабінетом Міністрів України вимог щодо строку карантину та необхідності забезпечення відповідних профілактичних заходів;

– Персонал, який потребує самоізоляції, допускається до роботи відповідно до стандартів охорони здоров’я.

Організація навчання учнів 1-11 класів ведеться синхронно згідно затвердженого навчального плану та розкладу (кожного дня всі заняття за розкладом 20 хвилин, з перервами 10 та 30 хвилин). Протокол навчальної ради №2 від 16 жовтня 2020 року.

Заняття проходять на платформі G Suite за допомогою сервісу Google Meet.

Для учнів, які з об’єктивних причин не мають можливості брати участь у синхронному режимі, у школі розроблено систему асинхронного режиму: вчителі видають завдання в паперовому вигляді.

З 24 лютого 2022 року, після початку Total War, розроблено новий алгоритм роботи шкільних закладів.

Оскільки в окремих областях України існує реальна загроза життю та здоров’ю мирного населення, а в більшості областей повітряні тривоги оголошуються кілька разів на добу, рекомендуємо організовувати навчальні заклади після канікул в індивідуальному порядку:

Зупинення навчального процесу;

Організація навчального процесу за дистанційною формою навчання (погодження з ВЦУ).Для учнів закладів загальної середньої освіти з числа тимчасово переміщених осіб (особи, які були евакуйовані з місця постійного проживання внаслідок агресії Російської Федерації) також можлива організація індивідуальних форм навчання батьків за бажанням одного з країни: зовнішні, сімейні (домашні).

Учні-переселенці можуть (за бажанням одного з батьків) тимчасово відвідувати заклади загальної середньої освіти за місцем тимчасового перебування.

Рекомендуємо використовувати доступні електронні ресурси в будь-якому варіанті, переважно це ресурси всеукраїнських онлайн-шкіл, регіональних платформ, навчальних закладів, у тому числі приватних, про які попередньо повідомило Міністерство освіти і науки України. З цією метою ми просимо місцеві органи управління освіти поширювати конкретну інформацію та допомагати організовувати посилання на дистанційну освіту для бажаючих отримати освіту, включно з ВПО.

У приміщенні 87 школи діє діюча землянка на 400 місць. Оскільки Запоріжжя знаходиться в зоні ризику, навчання проводиться дистанційно.

2.4 Технологія формування позитивного іміджу школи

Стійкий позитивний імідж школи сьогодні можна розглядати як важливий сучасний компонент методичного продукту школи і як додатковим ресурс управління, ресурс розвитку освітньої установи [23].

Імідж школи - емоційно забарвлений образ навчального закладу, часто свідомо сформований, що володіє цілеспрямовано заданими характеристиками і покликаний чинити психологічний вплив певної спрямованості на конкретні групи соціуму [23].

Необхідність формування іміджу школи визначається наступними причинами:

1) складна демографічна ситуація посилює конкуренцію серед освітніх установ одній території в боротьбі за набір учнів і збереження контингенту;

2) позитивний імідж покращує доступ освітнього закладу до кращих з можливих ресурсів: фінансових, інформаційних, людських і т.д.;

3) маючи сформований позитивний імідж, освітня установа при інших рівних умовах стає більш привабливим для педагогів, так як постає здатним більшою мірою забезпечити стабільність і соціальний захист, задоволеність працею і професійний розвиток;

4) стійкий позитивний імідж дає довіра до всього того, що відбувається в стінах установи, в тому числі до інноваційних процесів [30].

Школа як будь-яка організація проходить протягом життя чотири основні етапи: формування; затвердження на певних позиціях і більш-менш стабільного існування; інноваційної діяльності при стабільно міцному положенні на займаних позиціях; і трансформації, що приводить або до відмирання, або до чергового інноваційного витка [23].

Етапи формування і підтвердження іміджу школи (внутрішнього і зовнішнього).

1-й етап. Початок цілеспрямованої роботи по формуванню іміджу школи.

Внутрішній імідж школи на даному етапі тільки формується (або коригується). Основні завдання, які потрібно вирішувати в цей час всередині школи (в аспекті створення іміджу, природно):

-• вироблення педагогічним колективом спільного бачення перспектив, визначення та формулювання місії школи, її термінових і перспективних цілей, складання планів діяльності;

- аналіз ситуації шкільної культури з її системою цінностей, звичаїв, традицій, стилів поведінки, її організаційним фольклором (легендами, історіями, які постійно циркулюють в організації), мовою (стійкими словосполученнями - «штампами»), усталеними ритуалами, церемоніями;

- виявлення очікувань основних «клієнтів» школи: учнів і їх батьків;

- вироблення загального стилю закладу [24].

Зовнішній імідж в цей же час вимагає наступних дій:

• розробка (або коригування) візуальних і діяльнісних елементів зовнішньої атрибутики для демонстрації духу спільності, корпоративності, єднання, формування впізнаваного на ринку освітніх послуг образу [24].

Па першому етапі створення іміджу школи важливо строго стежити за дотриманням відповідності обіцянок та їх реалізації. Краще пообіцяти скромні послуги, але гідно їх реалізувати, ніж позначити широкий спектр, але забезпечити виконання лише якоїсь частини обіцяного [24]. Згідно з позитивною установкою повинно формуватися і поведінка персоналу, так як перше враження від спілкування зі співробітниками вельми складно (і дорого) виправити. Особливу увагу необхідно приділити дрібниць (це в першу чергу символи: «настінний живопис», вид дощок оголошень, реклами і плакати на стендах школи, оголошення про гуртках, секціях, одяг, стенди з фотографіями кращих учнів, педагогів та учнів, накази і догани, шкільні святкові стінгазети, наявність або відсутність в них гумору та ін.)

2-й етап. Активне формування іміджу школи.

Внутрішній імідж школи в цей час включає в себе:

• роботу над впровадженням і зміцненням традицій школи серед співробітників для створення корпоративного духу. Це дозволить співробітникам відчути себе коомфортно в колективі і зі свого боку прагнути відповідати йому. Шанобливе ставлення до кожного гостя школи цілком може бути однією з вітання традицій;

• формування системи стимулів створення сприятливого іміджу, яка передбачає розробку психологічних, соціальних та економічних механізмів стимулювання зацікавленості членів колективу у формуванні сприятливого іміджу школи;

• створення загального стилю приміщень школи згідно з її традиціями, особливостями діяльності та фінансовими можливостями [25].

Це не настільки дорога справа, як може здатися. Для початку достатньо дотримуватися загальної чистоту на всій території. Стиль приміщень повинен

відповідати функціям і узгоджуватися із загальним стилем (наприклад, гармонійна кольорова гамма, функціональні таблички на дверях, виконані в єдиному стилі) [57]. При цьому наявність стилю передбачає існування великої кількості грамотних покажчиків.

Зовнішній імідж школи в цей же час спрямований на такі показники :

- виготовлення різного роду рекламних засобів для актуалізації бажаного іміджу школи: рекламні інформаційні матеріали (листівки, буклети, бюлетені), сувенірна продукція;

- використання можливостей радіомовлення, телебачення для пропаганди досягнень школи;

- активне використання зовнішньої атрибутики школи у всіх видах іміджевої діяльності;

- початок зв'язків з громадськістю: організація днів відкритих дверей, презентацій, участь в спеціалізованих виставках, ярмарках освіти і т.п .;

- організація заходів (зборів, семінарів, конференцій) для аудиторій, в яких зацікавлене навчальний заклад; курирування виховних та освітніх установ, що здійснюють виховання і навчання майбутніх учнів і т.д .;

- створення власного сайту в Інтернеті як проекту, в ході якого може бути створена рекламна майданчик, де буде формуватися доброзичливий імідж установи;

- активна соціальна реклама, де демонструється турбота про нове покоління Росії через наявність і функціонування дитячих та юнацьких організацій, через конкретну діяльність по збереженню і зміцненню здоров'я учнів, через зв'язки школи з різними соціальними інститутами, вищими навчальними закладами і т.д., через створення умов для творчого розвитку;

- підкреслення в рекламі стабільності діяльності школи, забезпечення досить регулярних і продуктивних зв'язків з випускниками різних років;

- організація постійного зворотного зв'язку для аналізу ефективності проведених заходів (для цього створюються тимчасові творчі групи педагогів і учнів з метою проведення маркетингових прогнозують досліджень) [26].

По суті, на даному етапі створюється і відпрацьовується система формування іміджу школи та управління ним.

3-й етап. Підтримка, коректування і оновлення вже сформованого іміджу школи.

Управління процесом підтримки, коригування та оновлення внутрішнього іміджу школи на цьому етапі передбачає:

- стимулювання інноваційної діяльності, для чого персонал активно задіюється в різних курсах підвищеннях кваліфікації, перепрофілювання, конкурсах проектів та ін.;

- створення нових напрямків діяльності - як вписуються в загальний стиль школи (і активно подаються саме в цьому ключі), так і абсолютно новаторських (тут можливі два шляхи: подача нового як добре забутого старого, зв'язок з традиціями і т.д., або реклама саме інновацій - це те, що ще ніхто не робив, не пропонував, ми перші);

- постійна підтримка прямого і зворотного зв'язку зі споживачами освітніх послуг [26].

Управління зовнішнім іміджем школи на цьому етапі націлене:

- на початок рекламної кампанії інноваційних проектів;

- розширення різних видів реклами (використання доступних видів зовнішньої реклами і реклами на транспорті; використання фотографій разом з інформацією; виготовлення рекламних предметів (ручки, олівці та ін.), На яких красується емблема школи, і т.д.), широка пропаганда досягнень , демонстрація нагород і т.д. [26].

На кожному етапі формуються певні інформаційні матеріали, призначені для зовнішнього представлення. Назвемо їх змістовні компоненти:

1) адреса навчального закладу, контактні телефони, місце розташування школи та можливість до неї доїхати громадським транспортом;

2) прізвище, ім'я та по батькові директора навчального закладу; прізвища, імена та по батькові заступників директора;

3) коротка історична довідка, що розкриває етапи становлення, розвитку школи, зміни її статусу;

4) місія навчального закладу. Вибір місії безпосередньо пов'язаний з вибором типу, виду, моделі освітньої установи. У місії повинна бути відображена специфіка контингенту учнів;

5) модель випускника навчального закладу - один з основних компонентів інформаційних матеріалів;

6) освітня структура навчального закладу, що включає всі ступені навчання (даний компонент дозволяє простежити можливості самовизначення школярів усередині школи; особливості змісту освіти - оригінальні предмети, навчальні курси, факультативи, гуртки, секції), новизну освітніх послуг, пропонованих школою, їх конкурентоспроможність;

7) освітній простір навчального закладу, що включає науково-практичні зв'язки школи. Цей компонент створює бачення можливих шляхів продовження професійного самовизначення випускників школи, а також демонструє умови розвитку особистості школяра в процесі навчання;

8) традиції шкільного колективу (свята, олімпіади, конкурси, змагання);

9) результати, досягнення в діяльності освітнього закладу (призові місця, перемоги на конкурсах, конференціях, олімпіадах; соціальна адаптація; надходження до вищих навчальних закладів);

10) перспективи розвитку освітнього закладу [27].

Таким чином, для того, щоб школа була привабливою, мала неповторний вже сформований або складаний образ, швидше за все, вона повинна мати:

- чітко визначені пріоритети, власну філософію, своє бачення майбутнього, сформульоване в місії школи;

- унікальну, неповторну, особливу систему цінностей, звичаїв, традицій, стилів поведінки, іменовану шкільної культурою;

- різноманітні і якісні освітні послуги;

- оригінальну систему виховної роботи, включаючи наявність і функціонування дитячих та юнацьких організацій, розвиток творчих

здібностей, вдосконалення психічних функцій і рівня вихованості учнів, формування здорового способу життя;

- зв'язку з установами додаткової освіти, вищими навчальними закладами, різними соціальними інститутами і т.д .;

- яскраві, пізнавані, своєчасно оновлювані інформаційні матеріали, призначені для зовнішнього представлення;

- систему цільової подачі інформації споживачам про свій потенціал, успіхи і пропонованих освітніх послугах [28].

РОЗДІЛ 3
ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ШКОЛИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

3.1 Вдосконалення системи освіти під час дистанційного навчання

Коли почалася пандемія, вчителі були змушені переходити на онлайн-модель, що свідчить про неготовність українських шкіл до сучасних технологій. По-перше, не всі вчителі мають обладнання, необхідне для дистанційного навчання. По-друге, немає відповідного майданчика для організації навчального процесу. По-третє, не всі вчителі мають досвід роботи з цифровими технологіями та потребують навчання. Через ці проблеми не тільки погіршується якість навчального процесу, але й самі учні не мають змоги вивчати ці матеріали дистанційно.

Офіційна обіцянка вирішить проблему. Оголошення закупівлі 60 тис. ноутбуків для вчителів та запуск спеціальної платформи з розширеними можливостями, яка допоможе дистанційно організувати навчальний процес.

Проте тендер на закупівлю обладнання відкрили лише у вересні. Досі немає уроків, які вчителі могли б навчити їм, як працювати на цифрових платформах. Проте з жовтня школи в деяких районах знову почали переходити на дистанційне навчання, і вчителям знову довелося шукати способи організації навчального процесу онлайн. Для дистанційного навчання викладачі повинні розуміти функцію основної служби, щоб мати можливість організувати навчальний процес. Серед популярних платформ відзначимо:

Це розширена послуга, яка дозволяє запускати екранні презентації та планувати онлайн-групові уроки. Ви можете ознайомитися з цими параметрами на https://youtu.be/1FZB7fklA10;

«Всі українські онлайн-школи». Платформа розрахована на учнів 5-11 класів. Цей ресурс містить структуровані матеріали та уроки, підготовлені

відповідно до національних стандартів. Завантажити додаток можна за посиланням https://lms.e-school.net.ua/, а інструкції щодо його використання доступні на YouTube – https://youtu.be/hFe10bXiSWg;

Hangouts (G Suite). Це месенджер Google, який також підключається безкоштовно. У Hangouts можна зібрати до 25 осіб (на карантині до 100 осіб). Сервіс містить корисні інструменти для вчителів, але всім учасникам процесу потрібна зареєстрована електронна адреса на gmail.com. Детальніше про переваги та роботу сервісу можна дізнатися з відео – https://youtu.be/vqPzUcY1DBc.

Дистанційна освіта дозволяє не тільки навчатися, а й підвищувати кваліфікаційний рівень своїх користувачів; дозволяє студенту на власний розсуд скорочувати або подовжувати час навчання; надає можливість займатися навчанням будь-де, де є комп'ютер; дозволяє студенту завершити виконувати завдання з обраною швидкістю в умовах навчання; сприяти навчанню за допомогою мультимедійних ефектів; відкрити доступ до великої кількості матеріалів через онлайн-бібліотеку; забезпечувати вищі бали за допомогою систем самоперевірки шляхом проведення відеоконференцій, електронних дискусії тощо. Можливість отримати результати та можливість прояснити те, що було важко зрозуміти як викладачам, так і студентам. У ДФН основним критерієм здобуття освіти є знаходження тих Знання, відповідні майбутній професійній діяльності, допоможуть вирішити конкретні професійні завдання. Це одна з причин, чому дистанційне навчання дозволяє перейти від встановлення об'єктивних принципів змісту освіти до створення комплексних навчальних курсів, які дають цілісну картину професійної діяльності.

Ефективність ТН залежить від того, як часто учні навчаються. Контролюючи послідовне виконання діагностичних та випускних робіт, підтримка координаторів факультету забезпечує систематичне засвоєння знань. Якість дистанційної освіти залежить насамперед від актуальності, цілісності та системності мультимедійного змісту освіти, який надається студентам за допомогою найсучасніших інформаційних технологій і телекомунікацій, а

також від якості дистанційної освіти. Підготовка викладачів і співробітників, які систематично займаються самонавчанням, кваліфікацією та сертифікацією. На якісні характеристики систем дистанційного навчання у вищих навчальних закладах також впливають висока якість адміністративно-педагогічного персоналу, наявність управлінських електронних інформаційних систем, що забезпечують процеси дистанційного навчання, високі характеристики засобів навчання та комунікацій. Адаптація до сучасного рівня розвитку світових освітніх технологій та систематичний контроль якості навчання внутрішніми та зовнішніми експертами.

Дистанційного навчання для випускників і студентів не обмежує можливості навчання та підвищення професійної діяльності під час роботи на підприємстві. Студенти вважають, що цей рівень освіти достатній для реалізації їхніх життєвих планів. Сьогодні випускники дистанційної форми навчання оцінюють свою кар'єру більш престижно. Іноді їм важко, але вони також є найуспішнішими та адаптивними людьми в професійному світі. З впровадженням дистанційного навчання підвищилися і якісні характеристики фахівців, які відрізняються лише позитивними моментами – впевненістю у власних силах, адаптивністю колективу, здатністю до самоосвіти.

Незважаючи на значні переваги дистанційного навчання та значні результати роботи українських вищих навчальних закладів із запровадження дистанційного навчання, поширення ДФН було призупинено через декілька проблем, які потребували вирішення, а саме:

- недостатня законодавча база для широкого впровадження дистанційної освіти в Україні;

– недостатнє фінансування для забезпечення матеріальної бази впровадження ДФН у ВНЗ;

- недофінансування роботи з розробки та впровадження дистанційних технологій у вищих навчальних закладах;

– упередженість та консерватизм щодо форми дистанційної освіти викладачів та адміністраторів навчальних закладів;

– недостатня державна підтримка розвитку дистанційної освіти в Україні;

– Вищі навчальні заклади використовують різні моделі, технології та формати організації та використання освітнього контенту, що ускладнює комунікацію позитивних результатів і результатів та ефективний обмін інформацією.

Крім того, стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, глобалізація ринку освіти, значні переваги іноземних дистанційних освітніх продуктів і технологій порівняно з вітчизняними призвели до появи нової складної проблеми — міжнародної конкуренції навчальних закладів і організацій. .В умовах технологічної відсталості України та фінансової кризи вищих навчальних закладів вітчизняним закладам дистанційної освіти складно конкурувати з іноземними. Разом з тим, можливо, настане час, коли українські студенти виберуть дистанційну освіту в іноземних вищих навчальних закладах.

Для успішного вирішення цих проблем об’єктивно необхідно реалізувати такі першочергові заходи та напрями:

- Розробити та реалізувати плани дистанційної освіти вищих навчальних закладів на основі досліджень освітніх моделей, наукових методик та педагогічних розробок у сфері дистанційної освіти у вищих навчальних закладах;

– Сформувати необхідну нормативно-правову базу для того, щоб використання дистанційних освітніх технологій було повністю законним і здійснювалося в різних організаційних формах, усунути протиріччя в освітньому законодавстві України та привести його у відповідність до тенденції розвитку об’єктивних підвалів і дистанційні форми навчання;

– стандартизація параметрів якості освітнього процесу, що відповідають міжнародним стандартам у галузі та дозволяють розвивати різноманітні методи та технології дистанційної освіти;

- розвиток наукової бази для забезпечення інноваційності та узгодженості форматів і рівнів дистанційної освіти, програм і навчальних планів;

– наукове обґрунтування ринку навчальної літератури, комп’ютерних та мультимедійних баз даних, виключаючи можливість його монополізації;

– Створити кілька методів дистанційного навчання для людей з різними здібностями, віком і потребами;

- забезпечити перехід до інтерактивного підходу та практичного спрямування на дистанційне навчання;

- Формування основи для єдиних засобів комунікації та формування освітнього простору, що дозволяє взаємовигідний обмін передовими технологіями. досягнення в дистанційній освіті;

- створення систем підтримки дистанційної освіти, комунікаційних та інших форм проектів, інноваційних технологій;

- Надати студентам право навчатися в різних навчальних закладах, отримувати атестати та дипломи.

Серед недоліків ДФН можна виділити наступні моменти:

- відсутність очного спілкування між викладачами та студентами - не всі студенти здатні здійснювати самостійну навчальну діяльність із самодисципліною та самосвідомістю на високому рівні, тому немає прямої можливості контролювати поведінку студентів. ;

– якість навчання з використанням дистанційних технологій напряму залежить від хорошого технічного оснащення, з особливим навантаженням комп’ютерної апаратної та програмної частин, що забезпечується програмними засобами для віртуальних семінарів та заходів з використанням медіа;

- Моральна відповідальність. За відсутності суворого контролю та необхідної апаратно-програмної підтримки студентам легко замінити себе на іншу людину, яка більше обізнана з предметом, що вивчається, для складання тесту, тесту. або іспит;

- Проблема забезпечення самостійної роботи має два аспекти: з одного боку, студенти не мають достатнього досвіду самостійної роботи та здатності до самостійної саморегуляції, не мають звички навчатися в групах, з іншого

боку, є відсутність організації та методів підтримки студентів у самостійній роботі, що є завданням наставника;

- Недостатній розвиток навичок дистанційного спілкування студентів та викладачів, а у зв’язку з цим існують проблеми комунікаційних бар’єрів та відсутність психологічного комфорту учасників дистанційного навчання.

Однією з головних перешкод для популяризації дистанційної освіти в моїй країні є те, що у внутрішній культурі навчання домінує традиційна освіта. Варто підкреслити, що система дистанційного навчання не суперечить існуючим очним і заочним формам навчання, а також не заперечує існуючі освітні тренди. Він природно вписується в ці системи, доповнює та розвиває їх, а також допомагає створити мобільне освітнє середовище.

Через ці недоліки дистанційне навчання не може замінити традиційні системи, хоча має великий потенціал для сприяння розвитку альтернативних технологій навчання. Це беззаперечний помічник у навчанні дорослих, корпоративному навчанні, навчанні впродовж життя та інклюзивному навчанні. Незважаючи на проблеми та протиріччя, у вищій освіті широко використовується дистанційне навчання, методи та методичні основи якого розроблені науковцями та реалізуються програмними засобами, розробленими фахівцями з інформаційних технологій.

Навчання в умовах воєнного стану вимагає чітких, швидких і своєчасних рішень, зрозумілих пояснень, створення нових нормативно-правових актів, а також внесення змін до існуючих законопроектів.

Не менш важливим є чесне, своєчасне та зрозуміле спілкування з учасниками освітнього процесу для виявлення проблем та пропозицій шляхів їх вирішення. На основі висновків учасників освітнього процесу, звернень освітнього омбудсмена, моніторингу ЗМІ виокремлюємо питання, які потребують вирішення на рівні центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування та управління освіти, заклади освіти.

З метою вирішення проблем у сфері освіти та організації безпечного та якісного освітнього процесу в новому навчальному році, забезпечення прав

учасників освітнього процесу в Україні та за її межами Служба освітнього омбудсмена надає консультації щодо певних ситуацій бачення. , проблеми та рішення. Я щиро дякую працівникам медіа та аналітиків за ініціативу розслідування та підготовки до аналізу публікації та цих рекомендацій.

Пропозиції до засновників закладів освіти, адміністраторів та керівників закладів освіти:

- Забезпечення безпеки денного навчального закладу, для безпеки дітей вхід стороннім особам заборонено. Батькам, які вступають до навчального закладу, необхідно домовитися з керівництвом закладу за умови посвідчення особи. Пред'являти документи, що посвідчують особу, та вести письмовий облік відвідувачів.

- Якщо притулок навчального закладу не може вмістити необхідну кількість людей, повідомте мешканців прилеглих будинків та інших споруд, що інші притулки поблизу місця їхнього проживання та навчальний заклад не можуть надати притулок. механізм;

- Працівники навчальних закладів можуть встановити на свій смартфон український додаток «Повітряна тривога», який попереджає про повітряні тривоги, хімічні, техногенні та ядерні катастрофи у визначених користувачем місцях (додаток можна завантажити з Google Play Market та AppStore, реєстрація не потрібна, програма не збирає персональні дані користувача та географічне розташування Оператори мобільного зв'язку не стягують мегабайти, але платять відповідно за користування додатком Для запуску додатку смартфон повинен мати доступ до мобільного інтернету) ;

- Проводити регулярне навчання поведінки працівників навчального закладу та учнів при отриманні повідомлень про повітряні сповіщення, надзвичайні ситуації різного характеру за розробленими алгоритмами.

Розробити та затвердити документи, які є лаконічними, чіткими та зрозумілими для навчальних закладів, проводити регулярне навчання працівників та учнів закладу освіти:

- Алгоритм екстрених дій для оцінки ситуації та вибору правильної лінії дій (детально)

- Алгоритми роботи навчальних закладів та їх меж у разі ядерної катастрофи, застосування хімічної та біологічної зброї, техногенних катастроф із викидом (загрозою викиду) небезпечних хімічних, радіологічних та біологічних речовин;

- Алгоритм дій у разі повідомлення про стихійне лихо (детально);

- Алгоритми дій учнів, батьків та працівників навчальних закладів у разі повітряної тривоги поза школами;

- Алгоритми дій при виявленні в навчальному закладі, на його території чи поблизу невідомого, підозрілого або вибухонебезпечного предмета;(точно);

- Алгоритми дій під час підвезення дітей до навчальних закладів в умовах воєнного стану шкільним автобусом;

- Розробити маршрути транспортування дітей до навчальних закладів, щоб у разі авіаудару діти та супроводжуючий міг швидко сховатися в укриттях, ознайомити водіїв та супроводжуючих з маршрутами та картами укриттів;

- Розробити інструкції для осіб, які супроводжують дітей під час вивезення, включно з зобов’язаннями щодо дотримання карт повітряної тривоги, організувати передачу дітей до притулків, Дітям, які супроводжують та залишаються в притулках, у разі потреби надають необхідну допомогу.

Консультації щодо організації освітнього процесу в навчальних закладах та громадах

- Дистанційне навчання та переведення дітей, які обирають очну форму навчання, до навчальних закладів, що пропонують очну форму навчання;

- Організація одночасного очного та дистанційного навчання в навчальних закладах, переведення на них дітей, які обрали дистанційне навчання;

- Провести очне навчання в навчальних закладах громади, визначити окремі школи в громаді, які пропонують дистанційне навчання, та перевести туди дітей, які обрали дистанційне навчання;

- Змішане навчання: усі курси проводяться очно кілька днів на тиждень, а деякі – дистанційно, з урахуванням попередніх рекомендацій;

- Очний формат дистанційної роботи для навчальних закладів: очне навчання для початкових класів та індивідуальних паралелей (класів), дистанційне навчання для інших класів з урахуванням попередніх рекомендацій.

Пропозиції керівників закладів освіти та управлінь освіти:

- Засновникам навчальних закладів зробити все можливе для забезпечення матеріально-технічного забезпечення притулків до початку навчального року, надання аптечок та інших необхідних засобів для забезпечення безпеки учасників під час навчального процесу.

- Забезпечення того, щоб учні та батьки мали право вибирати форму навчання для своїх дітей і щоб усі учні мали рівний доступ до освіти, незалежно від місця їх проживання;

- Сприяти спілкуванню з батьками, зокрема - організовувати батьківські огляди притулків у навчальних закладах;

- Розробити алгоритми дій під час повітряних тривог персоналу закладу освіти, учнів та батьків, які навчаються та працюють очно та дистанційно;

- Ознайомитися з алгоритмом дій учасників освітнього процесу та пройти відповідне навчання;

- Налагодження комунікації з усіма учасниками освітнього процесу щодо організації навчального процесу;

- Поважати право батьків на вибір форми навчання своїх дітей та утримуватись від тиску та примусу щодо вибору дитиною форми навчання, що не відповідає формі навчання у навчальному закладі, зокрема примусу вдома. або екстернатної форми навчання (згідно з нашими висновками та зверненнями Освітнього омбудсмена, 145 (1,24%) батьків дітей в Україні та 752 (9,5%) батьків дітей за кордоном повідомили про тиск і примус з боку навчальних закладів для отримання форма навчання, але вибору у них не було) .

- Забезпечення права дітей за кордоном отримувати українську освіту без примусового перебування вдома, навчання поза межами та відрахування 313 (4%) опитаних батьків повідомили, що їх змушували брати документи зі школи, 665 (8,4%) опитаних батьків зазначили, що навчальний заклад був би готовий повернутися в Україну та навчатися на денній формі навчання, причому 87 (1,1%) опитаних батьків зазначили, що заклад готовий був би перевестись до іншого навчального закладу з дистанційним навчанням;

- Продовжити реформування нових українських шкіл, особливо п'ятих класів;

- Розробити стратегію компенсації учням втрат у навчанні на рівні закладу та класу, можливо, за рахунок факультативів або змінної частини секції;

- Надавати психологічну підтримку учасникам освітнього процесу, а не покладати на психолога функції, які їм не належать;

- Запровадження електронних журналів та щоденників у навчальних закладах;

- Оцифрувати всі важливі документи навчального закладу та створити електронний архів закладу для забезпечення їх майбутнього збереження та захисту;

- За потреби вжити організаційних заходів для запобігання непотрібному доступу до освітніх реєстрів та баз даних.

- Органам управління освітою спільно з керівниками навчальних закладів розробити алгоритм оплати праці для навчання працівників, які працюють дистанційно, очно та в гібридних форматах.

Можливість дистанційного навчання ідеально вписується в соціальне замовлення щодо підготовки майбутніх професійних, мобільних і кваліфікованих робітників. Це відображено в Українській державній доктрині розвитку освіти в XXI столітті, українському «Освітньому законі», «Законі про вищу освіту», Державній програмі «Освіта (Україна в XXI столітті)», «Учителі», концепція розвитку української дистанційної освіти. Ці національні

документи передбачають заходи, спрямовані на формування у майбутніх спеціалістів ефективних форм взаємодії з основним органом виробничого процесу. Водночас процес дистанційного навчання також має певні недоліки та проблеми, більшість з яких зумовлені особливостями процесу дистанційного навчання. Поговоримо про основні частини цих недоліків докладніше.

Потрібно підвищити мотивацію та самоорганізацію. Дистанційне навчання має іншу форму контролю, ніж очне навчання, і існує невелика кількість словесного контакту між студентами та викладачами та між студентами, які навчаються разом. У зв'язку з цим дистанційне навчання вимагає більшої самоорганізації та мотивації, ніж очне навчання. На жаль, у молоді студентського віку ці риси часто не використовуються або взагалі відсутні. Проблеми мотивації можна вирішити шляхом ретельного планування та фіксації завершення дистанційного курсу, а також шляхом віртуального спілкування з викладачами та людьми, які також проходять або пройшли той самий дистанційний курс. Для цього у вищих навчальних закладах створено спеціальні віртуальні форуми.

Освоїти рівень знань та складність підтвердження особи. Контроль знань, набутих за допомогою дистанційного навчання, як правило, здійснюється шляхом виконання завдань різної форми. Однак може бути важко віддалено контролювати, чи використовують учні додаткові навчальні матеріали чи довідкові матеріали під час виконання завдань. Також потрібно контролювати, чи виконує учень завдання самостійно, чи хтось інший йому допомагає, чи виконує завдання за учня. Проблеми автентифікації та умови виконання завдань є одними з найсерйозніших. Деякі університети вирішують цю проблему, організовуючи регулярні іспити, під час яких студенти відвідують аудиторні іспити особисто. Це виключає можливість заміни однієї людини іншою під час виконання завдання. Одним із можливих варіантів вирішення цієї проблеми є організація відеоконференцій для виконання екзаменаційних завдань, але цей спосіб не можна назвати повним вирішенням проблеми. Для початкового створення дистанційного курсу потрібне фінансування. Для

посилення взаємодії між студентами та викладачами та підвищення їхнього інтересу до навчання навчальні матеріали дистанційних курсів мають бути максимально актуальними та інтерактивними, а структура повинна виділяти важливі частини тексту. Початкова розробка дистанційного курсу вимагає вкладення грошей і робочого часу. Але ці інвестиції поступово окупаються, коли студенти навчаються дистанційно, і окупаються інвестиції в дистанційну освіту

Використання Інтернет-ресурсів, з одного боку, забезпечує спілкування, швидку передачу даних та використання дистанційних курсів; Якщо стабільність серверу дистанційної освіти можна підвищити за допомогою додаткових технічних рішень (створення резервних серверів), то питання стабільної роботи мережі Інтернет є компетенцією компанії-провайдера, яка надає послуги з використання мережі Інтернет. . Незбалансований розвиток мережі передачі даних також впливає на якість послуг дистанційної освіти. Недостатня пропускна здатність каналів передачі даних, особливо в сільській місцевості, знижує якість використання мультимедійного контенту, відео та аудіо матеріалів.

3.2 Формування позитивного іміджу школи

В останні роки багато говорять і пишуть про те, як представити унікальність навчального закладу, особливості його життєдіяльності. Частково це вирішується через розробку та документальне оформлення концепцій освітньої установи, освітніх програм і програм розвитку школи. Однак вони, на нашу думку, необхідна, але не достатня умова формування зовнішнього інформаційного поля школи як відкритої соціально-педагогічної системи для потенційних замовників і споживачів освітніх послуг. У зв'язку з цим з'являється необхідність розробки оригінальних, індивідуалізованих інформаційних документів для кожного освітнього навчального закладу [29].

Прикладом подібних матеріалів можуть стати інформаційні бюлетені, листівки, інформаційні листи, буклети, що розкривають особливості напрямів освітньої практики навчального закладу, атрибутивні іміджеві характеристики школи: логотипи, гасла, девізи, поліграфічні константи, друкована продукція, шкільна форма тощо. Подібні документи й атрибути можуть досить повно і в той же час доступно розкривати особливості діяльності освітніх установ, їхню сутність і специфіку, переваги впроваджуваних і використовуваних новацій, традиції, культуру освітньої установи [29].

Проблема формування іміджу освітньої установи відноситься до галузі управління школою і, як будь-яке управлінське нововведення, містить мотиваційно-цільовий, змістовний і технологічний компоненти.

Мотиваційно-цільовий компонент включає вивчення потреб усіх суб'єктів педагогічної практики у формуванні іміджу школи, як усередині, так і за її межами; психологічну готовність до участі в майбутній роботі; вивчення наявного досвіду; формування мети та завдань даного управлінського нововведення, результатів його впровадження [30].

Змістовний компонент розкриває сутність поняття «імідж освітньої установи», його структурні елементи, їхню характеристику, критерії відбору змісту інформаційних матеріалів, певного оформлення [31].

Технологічний компонент припускає послідовність етапів реалізації даного нововведення, технологічну готовність суб'єктів діяльності, вироблення рекомендацій з його використання [32].

Побудова іміджу освітньої установи - як «емоційно забарвленого образа школи, часто свідомо сформованого, що має цілеспрямовані задані характеристики та покликаний впливати певною спрямованістю на конкретні групи соціуму», припускає рішення ряду завдань:

вивчення громадської думки всередині школи з метою з'ясування задоволеності школою вчителями, учнями, батьками;

поширення новизни, пов'язаної з розвитком інноваційних процесів, - розробки, упровадження та використання педагогічних нововведень. При цьому

презентація інноваційних процесів може виступати як характеристика життєдіяльності школи та, при порівняльному аналізі, як перевага даної школи перед іншими;

забезпечення висвітлення подій у діяльності навчального закладу - установлення ефективного зворотного зв'язку із зовнішнім середовищем. Рішенням даного завдання є реалізація одного з постулатів формування громадської думки: «Думка більше визначається подіями, ніж словами»;

розробка інформаційного матеріалу, що має бути доступний, зрозумілий, відбивати позитивні зміни у шкільному житті, демонструвати досягнення, отримані у процесі змін [33].

В іміджології процес трансформації визначається поняттям «позиціонування» та становить основу технологічного рішення розглянутої проблеми. Позиціонувати - означає перевести з мови товаровиробника на мову споживача товарів і послуг. Позиціонування - це побудова іміджу з урахуванням або на основі аналізу мікро- й макросоціуму; знання інтересів, потреб, очікувань, вимог певної групи людей, різних соціальних інститутів, вищих навчальних закладів; відбору та представлення тих зовнішніх характеристик, що дозволяють зробити процеси взаємодії школи та інших установ максимально ефективними; знакове, візуальне моделювання, оформлення та оприлюднення результатів діяльності школи, її підрозділів у зовнішньому середовищі.

Цілеспрямовано створюваний імідж освітньої установи являє собою не набір випадкових компонентів, а стрункy систему взаємозалежних якостей, інтегративну сукупність характеристик [34]. Слід зазначити, що складову іміджу важко ранжувати, тому що залежно від конкретних потреб різних груп, що звертаються до послуг освітньої установи, значущість того самого компонента іміджу школи буде варіюватись. За даними досліджень, провідними компонентами іміджу освітньої установи є:

- для учнів початкової школи та їхніх батьків - образ класного керівника;

для старшокласників - образ учителя-предметника, образ директора;

- для батьків з вищою освітою - уявлення про якість освіти, стилі роботи школи;

- для батьків дітей з ослабленим здоров'ям - комфортність шкільного середовища [35].

Аналіз результатів дослідження дозволяє визначити узагальнені змістовні компоненти інформаційних матеріалів, призначених для зовнішнього представлення. Ними є:

Адреса освітньої установи, контактні телефони, місце розташування школи та можливість доїхати до неї громадським транспортом.

Прізвище, ім'я та по батькові директора навчального закладу, заступників директора.

Стисла історична довідка, що розкриває етапи становлення, розвитку школи, зміни її статусу.

Місія навчального закладу.

Доцільно включити в розглянуті матеріали такі компоненти, як:

Освітня структура навчального закладу, що включає всі ступені навчання (даний компонент дозволяє простежити можливості самовизначення школярів усередині школи; особливості змісту освіти - оригінальні предмети, навчальні курси, факультативи, кружки, секції тощо), новизну освітніх послуг, які пропонує школа, їхня конкурентоздатність [36].

Освітній простір навчального закладу. Науково-практичні зв'язки школи. Цей компонент створює бачення можливих шляхів продовження професійного самовизначення випускників школи, а також демонструє умови розвитку особистості школяра у процесі навчання [37].

Традиції шкільного колективу (свята, олімпіади, змагання).

Результати, досягнення в діяльності освітнього закладу (призові місця, перемоги на конкурсах, конференціях, олімпіадах; соціальна адаптація; вступ до вищих навчальних закладів).

Перспективи розвитку освітньої установи.

Вартість освітніх і додаткових послуг.

Оформлення та представлення інформаційних матеріалів має здійснюватися з урахуванням вироблених критеріїв, до яких ми відносимо критерії: комунікативної доцільності, що враховують вікові характеристики учнів, рівень освіченості; мовної відповідності - фонетична, лексична, граматична правильність; змістовність, лаконічність, оптимальність колірного рішення, інтегративність, цілісність.

3.3 Тенденції розвитку іміджу загальноосвітнього навчального закладу

Зображення насправді є зображеннями. У наш час такі поняття, як «імідж школи», «імідж лідерства» та «корпоративний імідж»

Разом із поняттями «інновація» та «нагляд», що стали характерними для освітньої системи та самих керівників, формування іміджу навчальних закладів є важливою управлінською проблемою.

Концепція іміджу навчального закладу складається з двох складових:

- Інформація, яка представляє образ організації в умах людей,

- Оцінка, яка відображає якісну оцінку діяльності закладу освіти громадськістю.

Структура зображення включає такі компоненти:

- Профілі послуг – представляють те, що люди сприймають як особливі характеристики послуг і додатків (нові факультативи, спеціальні курси, гуртки тощо).

- Внутрішній імідж організації – це те, як працівники описують свій навчальний заклад. Основними детермінантами внутрішнього іміджу є організаційна культура та соціально-психологічний клімат.

- Імідж менеджера.

- Імідж персоналу.

Імідж навчального закладу може бути позитивним, негативним і неоднозначним. Мета школи – створити позитивний імідж.

Як чинник психологічного впливу на соціальні групи ми виділяємо такі іміджеформуючі завдання:

- Вивчати громадську думку в школі для розуміння задоволеності школою вчителів, учнів та батьків, поширювати новини щодо розвитку інноваційних процесів;

- Процес розробки, впровадження та використання педагогічних інновацій. Водночас інноваційний процес може слугувати особливістю шкільного життя, а при порівняльному аналізі – перевагою цієї школи перед іншими;

- Звітування про події на заходах навчальних закладів;

- Розробити доступні, зрозумілі інформаційні матеріали, які відображають позитивні зміни в шкільному житті та демонструють, чого досягла школа в процесі змін.

Школа є відкритою системою соціального виховання, яка взаємодіє з багатьма соціальними галузями. Проблема її зовнішнього іміджу існувала завжди, але вона більш очевидна в умовах сучасного суспільства і культури. На нашу думку, це пов'язано з:

- Поряд із процесом становлення та розвитку різних типів і типів шкіл - державних і недержавних, ті з різними напрямками діяльності прагнуть максимально розкрити індивідуальність дітей, але неоднаково досягають своїх цілей різними методами і засобами умов. Тобто одна особливість системи загальної середньої освіти, яка сьогодні виділяється, – її варіативність.

- Оскільки кількість студентів зменшується. У цьому випадку досить гостро постане питання вступу, яке торкнеться не лише початкової школи, а й вищих профільних класів.

Проведені дослідження показують, що мета, зміст, результати інноваційного процесу, індивідуальні педагогічні інновації зумовлюють необхідність формування іміджу навчального закладу, який включає такі фактори(рис.3.1.)

Рис. 3.1 - Фактори, що визначають імідж закладу освіти

Проблема формування іміджу відноситься до галузі управління школою і як будь-яке управлінське нововведення, містить мотиваційно-цілоьвий, змістовний і технологічний компоненти [62].

Мотиваційно-цільовий компонент:

- вивчення потреб всіх суб'єктів педагогічної практики в формуванні іміджу школи як всередині, так і ззовні;
- психологічна готовність до роботи;
- вивчення існуючого досвіду;
- визначення цілі і задач даного управлінського нововведення, результатів його впровадження.

Змістовний компонент:

- структурні елементи іміджу навчального закладу;
- характеристика структурних елементів;
- критерії відбору змісту інформаційних матеріалів;
- оформлення інформаційних матеріалів.

Технологічний компонент:

- дотримання послідовності етапів реалізації нововведень;

– технологічна готовність суб’єктів діяльності;

– розробка рекомендацій по його використанню.

Відповідно до визначених компонентів іміджу, були виділені зовнішні і внутрішні фактори, які здійснюють вплив на позитивний імідж школи:

– Зовнішні фактори:

– Зовнішній вигляд навчального закладу.

– Матеріально-технічна база закладу.

– Прозорість фінансової діяльності.

Контингент учнів, забезпечення їхніх освітніх потреб відповідно до суспільного замовлення.

Рейтинг навчального закладу в районі, місті.

Вивчення відгуків батьків про навчальний заклад.

Освітній простір навчального закладу (Інтеграція “школа – ВУЗ”, співробітництво із спеціалізованими школами, розширення міжнародних зв’язків) [38].

База даних про відомих випускників школи.

– Освітня структура навчального закладу.

– Діяльність піклувальної ради.

– Модель випускника навчального закладу.

– Рівень соціальної адаптації випускників, вступу до ВНЗ.

– Внутрішні фактори:

– Визначення перспективної мети концепцією школи.

– Рівень взаємовідносин в колективі - адміністрація – учитель; учителя – учні; адміністрація – батьки; учителя – батьки.

– Стиль управління.

– Ефективна кадрова політика.

– Система професійної підготовки педагогічних кадрів.

– Творча атмосфера для самоактуалізації всіх членів навчального процессу.

– Стимулювання науково-методичної діяльності педагогів.

– Банк авторських програм для спеціалізованих і профільних класів.
– Інноваційні технології навчання і виховання.
– Ефективна моніторингова система.
– Збереження та введення нових традицій.
– Наступність у навчанні.
– Органи учнівського шкільного самоврядування.
– Рівень співробітництва з батьківськими об’єднаннями.
– Система діючих стимулів діяльності учнів та вчителів.
– Позитивний особистий імідж керівника та кожного учителя.
– Естетичність та інформативність внутрішнього інтер’єру.
– Індивідуалізовані інформаційні документи, презентаційні матеріали.
– Рейтинг адміністрації.

Індивідуальний імідж навчального закладу формує шкільна символіка: гімн та герб.

Основні напрямами діяльності керівника школи з позиції освітнього маркетингу вивчати ринок освітніх послуг, динаміку споживчого попиту; враховувати вимоги ринку в організації педагогічного процесу, зокрема шукати невикористані можливості школи; забезпечувати своєчасне надання нових освітніх послуг, уникати запізнення у виході на ринок; сегментувати ринок відповідно до різних груп споживачів, різних запитів тощо; намагатися точно визначати ту групу споживачів, якій слід пропонувати ту чи іншу освітню послугу; впливати на ринок за допомогою педагогічних і управлінських засобів; урізноманітнювати форми і види освітніх послуг, забезпечуючи своєчасний перехід до нових послуг, навчальних програм, науково- методичного супроводу тощо; сприяти розвитку професіоналізму учителів; готувати педагогів до запровадження інновацій; заохочувати педагогічних працівників до творчого розв'язання проблеми підвищення якості освіти; забезпечувати переваги свого навчального закладу в

умовах конкуренцій шляхом надання освітніх послуг у більшому обсязі та кращої якості; орієнтувати стратегію маркетингу на перспективу [37].

Ми глибоко переконані, що позитивний імідж керівника ЗНЗ позитивно впливає на формування іміджу навчального закладу. Вважаємо за доцільне представити методичні поради-настанови:

- будьте зовні привабливим

- опануйте мистецтво усної та писемної мови

- розробіть конструктивну стратегію поведінки, ефективну поведінкову техніку й обґрунтовану поведінкову тактику

- дотримуйтесь норми службової субординації і вимог культури ділових взаємовідносин

- умійте керувати і володіти собою

- своєчасно виконуйте обіцянки. Якщо не змогли виконати – не

- виправдовуйтеся, а визначте новий термін і стримайте слово, нехай з деяким запізненням

- будучи впевненим в собі, уникайте самовпевненості

- ніколи не забувайте, що ваша думка чи позиція не завжди найкращі, є й інші думки та позиції, аж ніяк не гірше

- будьте терплячі до недоліків людей, якщо ці недоліки не заважають діяльності навчального закладу

- займайтесь тільки тими питаннями, у вирішенні яких ваша особиста участь обов’язкова

- хваліть на людях, осуджуйте віч-на-віч

- умійте слухати, майте нескінченне терпіння

- відхиляйте непотрібні пропозиції, але тактовно, чемно

- не залишайте без ретельного аналізу жоден випадок невдачі чи збою, промаху

- створюйте сприятливий психологічний клімат [39].

Організовуючи дослідження по темі «Тенденції розвитку іміджу загальноосвітнього навчального закладу», що створення позитивного іміджу

освітнього закладу підвищує ефективність його діяльності, дає можливість більш повно задовольнити потреби “клієнтів”, якими, передусім, виступають батьки учнів і самі учні. Водночас, як свідчить практика діяльності керівників шкіл, здебільшого вони мають здійснити психологічну та професійну підготовку до вибору оптимальних шляхів формування позитивного іміджу освітньої організації, ефективної презентації себе й закладу освіти.

ВИСНОВОКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Управління іміджем сучасних навчальних закладів є його важливою складовою частиною, яка має бути цілісною, чітко визначеною, законодавчо визначеною підсистемою зі своєю загальною функцією та функціями кожного елемента.

Управління сучасними навчальними закладами має базуватися на теоретико-методологічних засадах, як сукупності нормативних актів, заснованих на чіткому розумінні законів, законів і принципів, і використовувати різні методи як сукупність методів і технічних питань для розгляду управління. більш повно теоретична основа менеджменту.

Імідж сучасних навчальних закладів є складною системою з багатьма внутрішніми взаємозв'язками. Його ефективність значною мірою залежить від управлінської діяльності адміністрації школи, яка ґрунтується на правильному розподілі обов'язків адміністрації, до складу якої входять директори, представники навчально-виховної, науково-методичної та господарської роботи, на основі чітко визначених функції, тобто аналізувати, планувати, організовувати, контролювати.

Основною функцією іміджу навчального закладу є формування позитивного ставлення до того чи іншого навчального закладу, а через соціальні зв'язки – це довіра, а отже високий бал і впевнений вибір учня. Позитивний імідж закладу сприяє його престижу, авторитету та впливу. Позитивний імідж навчальних закладів є вирішальним чинником отримання високих оцінок, що особливо важливо в публічних подіях на українському ринку освітніх послуг, переповненому різними повідомленнями. Формування позитивного іміджу школи, його авторитету та репутації є досить складним і тривалим процесом, особливо на сучасному етапі економічного розвитку та подій в Україні та регіоні, де розташовані навчальні заклади. Позитивний імідж школи приваблює учнів та батьків та дає їм впевненість у тому, що вони

роблять правильний вибір. Формування іміджу має бути цілеспрямованим процесом, заснованим на складності психосоціальних та організаційних взаємодій з громадськістю. Чинників, які негативно впливають на виконання цього важливого та необхідного для кожного конкретного навчального закладу завдання, чимало. Тому, перш за все, слід чітко підтвердити ідею про необхідність зображення та визначити стратегію та зміст подальшої діяльності, головним чином, вибравши напрямок, характер і зміст зображення для формування логотипу. та чітке визначення зовнішнього та внутрішнього напрямків. Це потребує більш детального та поглибленого дослідження та дослідження конкретних складових внутрішнього іміджу та зовнішнього іміджу як єдиного цілого процесу формування позитивного іміджу навчального закладу.

Розглядаючи різні методи складових іміджу, а також внутрішніх і зовнішніх складових іміджу , експерти, науковці мають неоднозначні думки щодо цих питань, і необхідно відслідковувати та узагальнювати різні детально висвітлити точки зору та адаптувати його до конкретного закладу, враховуючи його характеристики, професійну спрямованість та вимоги, які висуваються до навчальних закладів у сучасному конкурентному середовищі. Це буде наступний етап у дослідженні, вивченні та конкретизації компонентів внутрішнього та зовнішнього середовища, метод, який найчастіше використовують науковці та практики.

На базі школи №87 працюють гуртки, в яких розвиваються діти. Оптимальна структура навчального дня передбачає, що після навчальної частини в учнів є час для перерв, а також для групових занять. Напрям групової діяльності формується відповідно до запиту батьків, статистики відвідування та оптимального навантаження дитини. Розклад груп див. у Додатку А.

Заклад працює над створенням умов для роботи та навчання, приведенням навчальних кабінетів до сучасних стандартів та вимог, оснащенням шкіл новим сучасним обладнанням.

У приміщенні школи 13 класних кімнат:

Українська мова та література

Фізико-математичний кабінет

Хіміко-біологічний кабінет

Кабінет історії та права

Кабінет інформатики

Кабінет трудового навчання

4 кабінети для учнів початкових класів

Для груп продовженням на один день місця немає. У 2016 році в орендованому приміщенні відкрито дошкільний заклад. Є спальня для дитини 6 років (кімната здана). Оснащення закладу – 80%. Більшість офісів і аудиторій відповідають типовому контрольному списку та вимогам до освітніх програм.

Застосування технологій дистанційного навчання спричинило значну кількість труднощів, що мають негативний вплив на ефективність підготовки учнів. Нестача міжособистісного спілкування, практичної роботи з документами, ресурсного та нормативно-правового забезпечення залишаються тими проблеми, що виникають у сучасній практиці віддаленої взаємодії. У найближчій перспективі повинні вирішуватися питання навчально-методичного, інформаційно-технічного забезпечення викладацького складу, на порядку денному залишається також нормативно-правове регулювання дистанційної освіти. Зважаючи на продовження карантинних заходів і обмежень, стрімкий розвиток та застосування сучасних інформаційних технологій, дистанційна освіта не втратить своєї популярності, а тому потребуватиме чітких, злагоджених та ефективних кроків щодо розвитку та вдосконалення форм та методів роботи в умовах сьогодення. Подальші дослідження повинні стосуватися вирішення актуальних нормотворчих, організаційних, технічних завдань, які складаються в системі дистанційної освіти відповідно до реалій розвитку вітчизняної освітньої парадигми. Важлива побудова дистанційного формату освіти як системи, що міститиме чіткий і однозначний перелік заходів, завдань та пріоритетів, а всі ланки освітнього процесу матимуть необхідну державну підтримку та забезпечення.

Застосування технологій дистанційного навчання створило ряд труднощів, які негативно вплинули на ефективність навчання. Відсутність міжособистісного спілкування, документування фактичної роботи, ресурсів і підтримки з боку супервізора все ще є проблемами, які виникають у сучасних практиках віддаленої взаємодії. Найближчим часом мають бути вирішені питання освіти та методики викладацького складу, забезпечення інформаційних технологій та інші, а також на порядку денному питання регулювання та правового контролю за дистанційною освітою.

В умовах продовження карантинних заходів та обмежень, стрімкого розвитку та застосування сучасних інформаційних технологій дистанційна освіта не втратить своєї популярності, тому необхідні чіткі, злагоджені та ефективні кроки для розвитку та вдосконалення форм і методів роботи в сучасних умовах. Подальші дослідження мають вирішувати нормативні, організаційні та технічні завдання, що виникають у сучасній системі дистанційної освіти, виходячи з реалій розвитку вітчизняної освітньої парадигми. Важливо встановити формат дистанційної освіти як систему, яка міститиме чіткий перелік заходів, завдань і пріоритетів, а всі аспекти освітнього процесу підтримуватимуться та забезпечуватимуться необхідною державою.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Лазаренко І. Формування іміджу освітньої установи. URL : https://osvita.ua/school/method/1182/ (дата звернення 02.10.2022).

2. Пометун О. Як залучити додаткові ресурси для розвитку навчального закладу? Порадник директора : навч. посіб. Тернопіль. 2018. 196 с.

3. Антонова О. Є. Базові знання з педагогіки. Житомир : ЖДУ, 2020. 270 с. 4, с. 82

4. Лікарчук І. Л. До питання про методологічні засади освітнього менеджменту URL : http://www.narodnaosvita.kiev.ua/ (дата звернення 24.09.2022).

5. Олійник В.В. Наукові основи управління підвищення кваліфікації педагогічних працівників ПТО : монографія. Київ: Міленіум, 2003. 594 с.

6. Хміль Ф. І. Менеджмент : підручник. Київ, 2018. 324 с.

7. Єльникова Г. В. До питання адаптивного управління. Освіта і управління. 2017. № 4. С. 7—18.

8. Кузьмин О. Є. Сучасний менеджмент : навч. посіб. Львів, 2016. 145 с.

9. Карамушка Л. М. Психологія управління: навч. посіб. Київ : Міленіум, 2017. 344 с.

10. Бондар В. І. Управлінський аспект плану роботи школи. Підручник для директора. 2017. № 1. С. 4 - 6.

11. Імідж як складник діяльності управлінської команди. URL : http://megalib.com.ua/content/10072_Imidj_yak_skladnik_diyalnosti_ypravlinskoi_komandi.html (дата звернення 24.09.2022).

12. Коберник О.М.· Менеджмент в освіті : навчальний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві». 2017. 242 с.

13. Бобров В. Я., Бутівщенко С. В. Філософія освіти XXI століття: проблеми перспективи : зб. наук. пр. / за заг. ред. В. Андрущенка. Київ. 2017. С. 443 – 447.

14. Зайчук В. С. Шляхи оновлення системи професійно-технічної освіти України. Проф.-техн. освіта. 2019. № 1. С. 2—5.

15. Сутність і особливості процесу формування іміджу навчального закладу. URL:https://knowledge.allbest.ru/marketing/3c0b65625b2bc78a5d43a88521216d26_1.html (дата звернення 08.09.2022).

16. Шершньова З. Є. Стратегічне управління : підручник. 2- ге вид., перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2015. 699 с.

17. Бакуменко В. Д. Формування державно-управлінських рішень : Проблеми теорії, методології, практики : моногр. Київ: Вид-во УАДУ, 2015. 328 с.

18. Пахомова Н.М. Тенденції розвитку іміджу загальноосвітнього навчального закладу : навч. посіб. Київ : Талком, 2016. 130 с.

19. Онишків З. М. Основи школознавства : навч. посіб. Тернопіль. 2015. 96 с.

20. Хриков Є. М. Управління навчальним закладом : навч. посіб. Київ : Знання, 2015. 365 с.

21. Демчук В. С. Основи освітнього менеджменту. Київ : Ленвіт, 201

22. Сотніченко І. І. Керівник як лідер змін нової української школи URL : https://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=5603(дата звернення 11.10.2022).

23. Алексюк А. А. Педагогіка вищої освіти України, історія. Київ: 2017. С. 123-125.

24. Мазуха Д. С., Опанасенко Н. І. Педагогіка: навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 196 с.

25. Вишневський О. І. Теоретичні основи сучасної української педагогіки: навч. посіб. Дрогобич : Коло, 2016. 342 с.

26. Якунин В. А. Обучение как процесс управления: психологические аспекты. Київ, 2014. 160 с.

27. Регіональний менеджмент: навч. посіб. / І. Й. Коваленко та ін. Херсон : Олді - плюс, 2014. 304 с.

28. Органи громадського самоврядування вищих навчальних закладів. URL : https://xn--80aagahqwyibe8an.com/zakon-ukrajiny/stattya-organi-gromadskogo-samovryaduvannya-106678.html (дата звернення 11.10.2022).

29. Мельтухова Н. М., Михайленко Г. В. Світовий досвід управління освітньою галуззю. URL : http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2011-3/doc/5/01. (дата звернення 28.09.2022).

30. Гончаров С. М., В. Д. Дупляк Основи менеджменту та маркетингу. Київ, 2016. 78 с.

31. Журавський В. С. Вища освіта як фактор державотворення і культура в Україні. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2016. 214 с.

32. Даниленко Л. І. Управління інноваційною діяльністю в загальноосвітніх навчальних закладах: монографія. Київ : Міленіум, 2018. 358 с.

33. Імідж державної установи: теоретико-методологічний аспект формування. URL : https://osvita.ua/vnz/reports/gov_reg/18449/ (дата звернення 20.08.2022).

34. Шевченко В. М. Особливості формування механізмів державного управління навчальними закладами в умовах євроінтеграції та інноваційного розвитку України. Київ, 2012. 338 с.

35. Структура та органи управління закладів освіти. URL : http://germanivkaschool.edukit.kiev.ua/struktura_ta_organi_upravlinnya_navchaljnogo_zakladu/ (дата звернення 24.10.2022).

36. Про загальну середню освіту : Закон України від 16.01.2020 р. № 463-IX. Офіційний вісник України. 2017. № 178. С. 3-5.

37. Березняк Е. С. Руководство современной школой: некоторые вопросы и проблемы. Київ : Рад. школа, 2014. С. 11 – 17.

38. Головатий М. Ф. Освіта України: зупинитися і оглянутися. Болонський процес: перспективи і розвиток у контексті інтеграції України в європейський простір вищої освіти : монографія / за ред. В. М. Бебика. Київ : МАУП, 2017.

39. Дмитренко Г. А. Стратегічний менеджмент у системі освіти : навч. посібник. Київ: МАУП, 2018. 156 с.

40. Ренька Б. М. Стратегічне планування в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом : зб. наук. пр. Вип. 2. Київ : Вид-во «ЕКМО», 2019. С. 238-247.

41. Нові карантинні обмеження для запобігання поширенню коронавірусної хвороби COVID-19. URL : https://covid19.gov.ua/osvita-ta-batkivstvo.

42. Федулова Л. І. Актуальні проблеми менеджменту в Україні : монографія / за ред. Л. І. Федулова; Ін-т екон. прогнозування НАН України. Київ: Фенікс, 2018. 320 с.

43. Бебик В. М. Менеджмент освіти глобального суспільства : монографія. Київ: МАУП, 2015. 8с.

44. Грицан О. В. Формування позитивного іміджу навчального закладу : методичні рекомендації. Миколаїв : ОІППО, 2016. 44 с.

45. Остапенко А. Профільне навчання як можливість одержання якісної освіти. Директор школи. Київ. № 31-32. 2017. С. 4-5.

46. Маслов В. А. Принципи менеджменту в установах освіти. 2016. № 1. С. 77—84.

47. Приживара С. В. Управління як специфічний вид діяльності. URL : http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2012-1/doc/1/07.pdf (дата звернення 24.09.2022).

48. Формування іміджу навчального закладу як управлінське нововведення. URL : https://lit.ukrtvory.ru/formuvannya-imidzhu-navchalnogo-zakladu-yak upravlinske-novovvedennya/ (дата звернення 24.09.2022).

49. Бондарь В. И. Управленческая деятельность директора школи: дидактический аспект. Київ: Рад. шк., 2016. 160 с.

50. Педагогіка : підручник / Кузьмінський А. І. та ін. Київ : Знання-Прес, 2015. 206 с.

51. Хміль Ф. І. Менеджмент : підручник. Київ, 2018. 324 с.

52. Сандер Б. Управление системами образования: проблеми и тенденции // Перспективи. Вопр. образования. 2017. № 2. С. 90—108.

53. Поза межами можливого: школа якою вона є / За ред. М. Мойсієнко. К.: Шкільний світ, 2018. 264 с.

54. Васильєв І. Б. Педагогічне проектування професійно-технічних закладів освіти нового типу. 2016. № 1/2. С. 43 – 52.

55. Тодосова Г. І. Шляхи розвитку державно-громадського управління освітою в Україні: європейський досвід та українська реальність. Головне управління освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради, 2016. С. 23-25.

56. Маркетингова діяльність директора школи. Технології маркетингового аналізу. URL : https://studopedia.com.ua/1_369149_ponyattya-menedzhmentu-podviyna-priroda-menedzhmentu.html (дата звернення 25.08.2022).

57. Запорізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 87 Запорізької міської ради Запорізької області. URL : https://zp.isuo.org/schools/view/id/1640 (дата звернення 29.09.2022).

58. Варій М. Й., В. Л. Ортинський Основи психології і педагогіки: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. С. 15-20.

59. Технологія формування позитивного іміджу школи. URL : https://stud.com.ua/118860/pedagogika/tehnologiya_formuvannya_pozitivnogo_imidzhu_shkoli (дата звернення 14.09.2022).

60. Учнівське самоврядування. URL : https://mon.gov.ua/ua/osvita/pozashkilna-osvita/uchnivske-samovryaduvannya (дата звернення 20.09.2022).

61. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника : навч. посіб. Харків : Основа, 2016. 448 с.

62. Імідж навчального закладу як перспектива його розвитку. URL : https://naurok.com.ua/proekt-imidzh-navchalnogo-zakladu-yak-perspektiva-yogo-rozvitku-3660.html (дата звернення 21.09.2022).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Розклад гуртків

День тижня	**Назва гуртка**	**Місце проведення**	**Час проведення**	**Керівник гуртка**
Понеділок	«Художня обробка деревини»	кабінет трудового навчання	14^{20}-15^{45}	Івахненко М.П.
Вівторок	«Сучасна хореографія»	вестибюль школи	13^{30}-14^{15}	Мельник В.Д.
	«Гра на народних інструментах»	кабінет музичного мистецтва	14^{20}-15^{05}	Ієвлєва К.О.
	«Основи науково – дослідницької діяльності»	кабінет хімії	14^{20}-15^{05}	Васильковська Н.М.
Середа	«Художня обробка деревини»	кабінет трудового навчання	14^{20}-15^{05}	Івахненко М.П.
	«Оригамі»	кабінет трудового навчання	14^{20}-15^{45}	Єременко К.Г.
Четвер	«Сучасна хореографія»	вестибюль школи	14^{20}-15^{05}	Мельник В.Д.
	«Гра на народних інструментах»	кабінет музичного мистецтва	14^{20}-15^{05}	Ієвлєва К.О.
	«Фотонатуралісти»	кабінет хімії	14^{20}-15^{05}	Васильковська Н.М.
	«Основи науково – дослідницької діяльності»	кабінет хімії	8^{15}	Васильковська Н.М.
П’ятниця	«Оригамі»	кабінет трудового навчання	14^{20}-15^{45}	Єременко К.Г.